

1,000 DOLERIŲ PREMIJA DIRVAI

OHIO LIETUVIŲ GYDYTOJŲ DRAUGIJOS KULTŪRINĖ PREMIJA PASKIRTA DIRVAI

Š.m. spalio 18 d. Lietuvių Namuose Clevelande, įvyko Ohio Lietuvių Gydytojų Džos metinis susirinkimas. Pradžioje, uždarame posėdyje, buvo aptarti organizaciniai reikalai ir išrinkta nauja valdyba, į kurią įėjo dr. Algimantas Čepulis, dr. Dainius Degėsys, dr. Nelė Juškenienė, dr. Giedrė Matienė ir dr. Jonas Stankaitis.

Tuo pačiu metu gretimoje salėje vykusiame moterų pagelbinio vieneto susirinkime, buvo išrinkta ateinantiems metams nauja vadovybė: Eugenija Aželienė ir Izabelė Stankaitienė.

Po to, Gintaro restorano salėje, įvyko susirinkimo dalyvių su svečiais vakarienė. Invokaciją sukalbėjo kleb. kun. G. Kijauskas, SJ.

Valdybos sekretorius dr. V. Stankus perskaitė šių metų Kultūrinės Premijos paskyrimo aktą:

'Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos valdyba 1975 metų spalio mėnesio 9-tos dienos posėdyje, dalyvaujant dr. D. Degesiui, dr. J. Stankaičiui ir dr. V. Stankui, atidariusi šių metų kultūrinei draugijos premijai slaptam balsavimui prisiūstus draugijos narių vokus su balsais ir, suskaičius balsus, rado, kad iš 31 balsavusių draugijos narių 19 pasisakė už 'Dirvą'.

Draugijos valdyba remdamasi šio balsavimo rezultatais skelbia, kad Clevelande leidžiamas lietuvių laikraštis 'Dirva' yra Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos 1975 metų Kultūrinės Premijos laureatas.'

Pasirašė: D. Degėsys, M.D. -- Pirmininkas, V. Stankus, D.D.S. -- sekretorius, A. Aželis, M.D. -- išdininkas, J. Stankaitis, M.D. -- valdybos narys.

Po to žodį tarė pirm. dr. D. Degėsys, nupasakodamas premijos skyrimo procedūrą. 'Šiais metais kultūrinės premijos balsavime dalyvavo 31 draugijos narys. Trys nariai balsavimo kortelių negrąžino ir balsavime nedalyvavo. Už 'Dirvą' balsavo 19 kolegu. Įdomus sutapimas, kad už devynioliktą kultūrinę premiją balsavo 19 draugijos narių. Tas skaičius, žinoma, sudaro absoliučią balsų daugumą. Kiek man yra žinoma, tai yra pats didžiausias balsų skaičius, paduotas už vieną kandidatą mūsų

VIRŠUJE: Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos pirm. dr. D. Degėsys įteikia 1000 dolerių čekį Dirvos redaktoriui Vytautui Gedgaudui.

J. Garlos nuotr.

kultūrinės premijos skyrimo istorijoje.

Mūsų valdybai džiugu, kad šiais metais draugijos nariai aktyviai reikėsi ne tik kultūrinės premijos balsavime, bet ir jos realizavime. Ne veltui Ohio Lietuvių Gydytojų Draugija yra pirmaujanti lietuviškos kultūrinės veiklos rėmimo.

Šiometinis kultūrinės premijos laureatas yra Clevelande leidžiamas lietuvių laikraštis 'Dirva', kuri šiais metais švenčia savo 60 metų gyvavimo jubiliejų. Per praėjusius 60 metų 'Dirva' savo puslapiuose ryškino ir garsino mūsų lietuviškos kultūros apraiškas ne tik Clevelande gyvenantiems, bet ir po visą pasaulį išsiblaškiusiems lietuviams. Mums visiems yra aišku, kad spauda yra pagrindinė priemonė mūsų tautinės kultūros tęsimui išlaikyti. Be mūsų spaudos visos lietuviškos gyvenimas merdėtų. Niekas apie jį nerašytų, ir niekas apie jį nežinotų. Manau, kad šių minčių įtakoje Ohio Lietuvių Gydytojų draugi-

(Nukelta į 2 psl.)

TARPTAUTINĖ SANTVARKA EINA PRIE DIDESNIŲ PASIKEITIMŲ

VYTAUTAS MESKAUSKAS

Būdama maža tauta, mes daugiau tikimės iš tarptautinės santvarkos negu didžiosios valstybės. Kol kas tačiau ji atnešė tik nusivylimus. Negali tikėtis, kad ką padėtų ir dabartinės Jungtinės Tautos. Tiesą sakant, nebuvo ir ko tikėtis. Dėl tos paprastos priežasties, kad tos tarptautinės organizacijos turėjo ir turi tik vieną tikslą: pagal galimybes išlaikyti taiką, o tai paprastai reiškia ir status quo, t.y. padėti, susidariusią jų išikūrimo pradžioje. Kiekviena jose dalyvaujanti valstybė nenori atsisakyti nei dalies savo suverenumo ir reikalauja nesikišimo į jos vidaus reikalus principo laikymose.

Tokia santvarka galėjo būti laikoma natūralia praeityje, ateityje ji turėtų pasikeisti. Visų pirma, labai padidėjo nepriklausomų valstybių skaičius. Jei Tautų Sąjungos laikais jų buvo apie 40, šiandien Jungtinių Tautų narių skaičius greitai pasieks 150. Jei anksčiau didelės te-

ritorijos buvo kurios nors pramoningos valstybės globoje, kas reiškė priešpaulę - globą kartu, šiandien jos tapusios nepriklausomos dažnai atsidūrė blogesnėje padėtyje. Pramoningos valstybės turtėja toliau, bet mažiau turtingos pasmerktos progresuojančiam skurdui. Tokia būklė galų gale nėra naudinga ir turtingom, nes ir jų gerovė tarptautinės prekybos dėka yra susijusi su viso pasaulio gerbūviu. Juk tokios Vakarų Vokietijos, kuri savo GNP (visos tautos pajamom už gaminius ir patarnavimus) ne tik susilygino, bet net proporcingai gyventojų skaičiui pralenkė JAV, ūkis priklauso nuo pramonės gaminių eksporto. Jai kaip ir kitom pramoningom valstybėm, reikalingi prekybos partneriai. Antra vertus, didžiosios bendrovės prisiėmė investuoti savo kapitalą naujose valstybėse, bijodamos nusavinimų. Visa tai turi vesti prie minties, kad tiek turtingųjų, tiek biednų

valstybių interesas turi vesti prie kaž kokios naujos tarptautinės santvarkos ir ūkinės sistemos.

Už tai nenuostabu, kad tą oficialiai ir pasiūlė JAV ambasadorius Jungtinėm Tautom Daniel P. Moynihan dabartinėje JT visuotinio susirinkimo sesijoje. Skeptikai, žinoma, ir dabar gali numoti ranka. Ir anksčiau būta ge-

(Nukelta į 2 psl.)

VYT. ALANTAS LAUREATAS

Dirvos novelės konkurso, kurio mecenatas yra Simas Kašlionis, 1975 metų premija \$600 sumoje yra paskirta rašytojui Vytautui Alan-tui už jo novelę 'Karalaitė Gaudimantė'.

Konkurso jury komisija sudarė: Balys Auginas, Vladė Butkienė ir Balys Gaidžiūnas.

OLGD-jos Moterų pagelbinio vieneto narės po susirinkimo. Iš kairės sėdi: Maurutienė, Stungienė, Brazaitienė, Skriniskienė, Stankaitienė, Aželienė. Stovi: Degesienė ir Balčiūnienė.

TŪKSTANTIES DOLERIŲ PREMIJA DIRVAI

(Atkelta iš 1 psl.)

jos nariai ir nutarė paskirti 19-tąją kultūrinę draugijos premiją 'Dirvai'.

Man kaip tik yra didelis malonumas Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos vardu tą premiją įteikti 'Dirvos' redaktoriui Vytautui Gedgaudiui.

Priimdamas iš dr. D. Degėsio tūkstanties dolerių čekį, redaktorius V. Gedgaudas, Dirvos ir Vilties Draugijos vardu padėkojo:

'Su džiaugsmu priimu šią Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos 1975 metų Kultūrinę Premiją skirtą Dirvai. Po Dirvą ištikusios nelaimės, kiekvienas įnašas jos atstatymui yra svarbus ir reikalingas. Tačiau Jūsų parodytas dėmesys, paskiriant šią premiją Dirvai, yra išskirtinas, nes tuo pačiu tai suteikia ir kolektyvinę moralinę paramą, kuri šiuo metu yra ypatingai svarbi ir reikalinga.

- "Savo kieme pranašu nebūsi" - sako patarlė ir ... "toli mos pievos visada žalesnės".

Dirva, būdama čia taip arti, gal kartais susilaukia ir

Ohio Lietuvių Gydytojų D-jos pagelbinio moterų vieneto vadovė: Eugenia Aželienė ir Izabelė Stankaitienė.

aštresnės kritikos, reikalavimų, nepasitenkinimų. Todėl įvertinimas tokios organizacijos, kurią sudaro įvairių pa kraipų žmonės, duoda ir ypa tingai didelę simbolinę paramą Dirvai.

Kada šalia asmeninių įsitikinimų, gyvo lietuviško žodžio išlaikymas ir nesvyruojąs ryžtas kovai dėl Lietuvos laisvės atsijuria pirmoje vietoje, negali būti nenugalimų kliūčių ir darbas nebėra sunkus.

Tad dar kartą Dirvos ir jos leidėjų -- Vilties Draugijos vardu, širdingai dėkoju Jums visiems už šią taip didelę paramą tada, kada jos labiausiai reikia. Ačiū!

Po vakarienės, R. Kudukis, Clevelando miesto viešųjų įmonių direktorius ir viceprezidento Rockefellerio vadovaujamos oro taršos kontrolės komisijos narys, skaitė paskaitą apie Helsinkio konferenciją. Paskaita buvo šiltai sutikta ir pageidauta, kad būtų paskelbta spaudoje. Dirva džiaugiasi, galėda-

ma, jau šiame numeryje, skaitytojams pristatyti šią idomią ir aktualią paskaitą.

Vakarienės dalyviai dar ilgai nesiskirstė, bičiuliškai prie stalų diskutuodami įvairius, bei mums visiems aktualius klausimus.

Tarptautinė santvarka...

(Atkelta iš 1 psl.)

rų sumanymų! Iš kitos pusės, būklė vis dėlto yra kitokia. Jei anksčiau pramoninė revoliucija visą žmonių gyvenimą -- jų papročius ir net moralę -- pakeitė nejučiomis, šiandien, dėka geresnio švietimo ir komunikacijos atskirų tautų tarpe, jau lengviau galima numatyti ateitį ir ją planuoti. Pasaulis sumažėjo.

JAV ir kitos pamoningos valstybės čia turi geros progos padėti ne tik kitiems,

bet ir sau. Tiesa, dabartinės nuotaikos šiame krašte yra daugiau linkusios į izoliacionizmą, o ne tarptautinę kooperaciją, tačiau kito kelio nesimato. Juk priešingu atveju einama prie globalinės konfrontacijos, šį kartą Pietų prieš Šiaurę.

Idomu, kad Sovietų Sąjunga naujos tarptautinės santvarkos reikalavimai ištiko netikėtai. Jos atstovai tegalėjo pakartoti savo seną retoriką apie kapitalistinį išnaudojimą ir panašiai, kas leidžia manyti, kad Vakarai vėl gavo istorinę progą atstatyti davo prestižą ir gerovę. Žinia, čia daug kas priklauso nuo visokių 'jei' ..., bet su šiek tiek optimizmo vis dėlto galima tikėtis, kad ateityje Lietuvai tikrai nereikės duoti švedams degtukų monopolio už palyginamai mažą 6 mil. dolerių paskolos sumą.

JEI JUMS REIKIA UŽDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PAŠALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Telefonas (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SAŽINGAI.

Dengiame stogus apartamentams, įmonėms, krautuvėms.

Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius.

MARTINS ir GUNARS KAULINS

Lakewood, Ohio

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:

7 1/4% — 6 metų su \$1,000, minimum.

7 1/2% — 4 metų su \$1,000, minimum.

6 3/4% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.

6 1/2% — 1 metų su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaiton įdėjus atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.L.C.

Saint Anthony Savings

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650

Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

Pobūvyje buvo daug kalbama apie Dirvos vą. Iš kairės: dr. A. ir E. Kiseliai, dr. D. Degėsys ir Dirvos vąaus komiteto pirm. dr. V. Bložė.

J. Garlos nuotr.

PETKUS
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2100-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
Tel. (216) 321-4751

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published
Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n, VILTIS
Inc. Subscription per year \$13.00. Single copy 20 cents.Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiros nu-
merio kaina 20 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais
ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Ne-
spausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skel-
bimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

PAREMKIME DIRVĄ

Laikraštis Dirva jau 60 metų, kaip lanko lietuvius emigrantus pasklidusius po visą laisvą pasaulį. Šiais metais kaip tik suėjo ta garbinga sukaktis. Šią sukaktį atžymėti Dirva buvo užsimojusi savoje pastogėje. Deja, likimas lėmė, kad liepos 30 d. ugnis nusiautė pastatą su jame buvusiu Dirvos archyvu ir kitu turtu. Liko be nuosavos pastogės, be nuosavų spausdinimo galimybių.

Dirvos leidėjams kilo klausimas, ką toliau daryti. Kuria kryptimi eiti. Svarstant šį opų klausimą, lietuviška visuomenė žodžiu, raštu ir

aukoms atskubėjo Vilties D-jos Valdybai į pagalbą. Valdyba plačiu mastu pradėjo organizuoti kapitalą, kuris įgalintų parūpinti Dirvai naujas patalpas. Po eilės pasitarimų Chicagoje sudarė centrinį Vajaus Komitetą, kuriam vadovauti pakviestas ALTS-gos Chicagos sk. pirm. Petras Bučas. Vajaus Komitetas paruošė ir išsiuntinėjo visiems Tautinės Sąjungos skyriams atsišaukimus su aukų lapais, prašydamas visus prisidėti prie lėšų telkimo.

Reikia manyti, kad kaip iki šiolei, taip ir ateityje plačioji lietuvių visuomenė, be politinių įsitikinimų skirtumo, vienokio ar kitokio dydžio auka prisidės, kad Vilties D-ja galėtų Dirvai parūpinti nuosavą pastogę.

Oficialus Vajaus Komiteto atidarymas įvyko spalio 12 dieną Chicagoje. Lietuvių Tautinių namų salėje tam reikalui suruoštuose pietuose.

Komiteto pirm. P. Bučas atidarymo žodyje paaikškino Vajaus K-to paskirtį ir užda-

vinį sutelkti Dirvos pastatui kapitalą. Pristatė Komiteto sąstatą. Vilties D-jos pirm. K. Pocius paaikškino kokioje padėtyje šiuo metu yra Dirvos leidimas ir kokie sunkumai be savos pastogės spaudžia redakciją.

Prasidėjo pietūs. Labai nuotaikingoje dvasioje pietuose dalyvavo apie 150 asmenų, kurie gero pusvalandžio laikotarpyje suaukoko \$3220 sumą. Stambesnės aukos buvo: \$500 – dr. Birutė ir Kazimieras Kasakačiai ir \$750 – Kazimieras ir Elena Pociai. Tai buvo pasigėrėtinas chicagiečių dosnumas ir reikalo supratimas. Reikia manyti, kad ir kitos kolonijos panašiai atliks. Bendrai paėmus, chicagiečiai jau yra sudėję naujam Dirvos namui apie \$7-8,000 aukų.

Mūsų tėvynės laisvės kova dar ilga ir sunki. Spaudos reikšmė šiuo atveju yra labai didelė. Spauda ne tik informuoja apie kasdienes įvykius, bet taip pat formuoja žmonių įsitikinimus bei pažiūras. Be to, spauda ne tik tarnauja tiesiai patiekdama skaitytojams tikslas žinias, bet taip pat nušviečia įvairius lietuviškus reikalus tautinėje plotmėje. Taigi, spauda yra šiandien lyg kraujas, kuris palaiko mūsų lietuviško gyvavimo pulsą, kūrybą ir veiklą.

Dirva 60-tį metų garsina Lietuvos vardą, kėlė mūsų širdyse savo kraštui meilę ir prisirišimą jo nepamiršti. To dėl ji tikrai nusipelnė iš mūsų visų gilios pagarbos ir įvertinimo.

Sovietams 1940 m. okupavus Lietuvą, Dirva buvo pirmoji ragintoja į kovą už nepriklausomybės atstatymą

ir žmonėms laisvės gražinimą. Be to, emigracijoje sava spauda yra lietuviybės palaikymo tvirtovė. Be lietuviškos spaudos, be lietuvių organizacijų, lietuviai šiame krašte ir kitur nebūtų turėję kultūrinės atramos ir būtų greitai svetimos aplinkos nuštelbti ir sunaikinti.

Tokiu būdu, mūsų spauda ir lietuviškos organizacijos buvo pagrindiniai lietuvių tautinio atsparumo faktoriai kurie ugdė, skatino ir skatina lietuvių išeivių tautinį nusistatymą bei tautinį sąmoningumą. Tos visos spaudos tarpe buvo ir Dirva, kuri šiandien, po 60 metų neilstančios veiklos, neteko nuosavos pastogės. Bet ir po tokio didelio sukrėtimo, ji ne

palūžo, yra gyva ir nesiren-gia mirti.

Visi, kam rūpi lietuviški reikalai, lietuviška spauda – remkime pagal išgales savo aukomis Dirvą, kad ji vėl turėtų savo nuosavą pastogę, iš kurios, kaip praeityje, taip ir ateityje, pastoviai spinduliuotų lietuviška tautinė kultūra.

Leisti laikraštį yra nemažas džiaugsmas, bet kartu ir didelė atsakomybė. Turime budėti, ypač šiais laikais, kad jis nesustotų ir neužgestų. Jokia auka nebus nei per didelė, nei per maža!

J. Jurevičius

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

Didžiausias kailių pasirinkimas

pas vienintelį
lietuvių kailininką
Chicagoje**NORMANA
BURŠTEINA**Tel. 263-5826
(įstaigos) ir
677-8489 (buto)185 North Wabash Avenue 2nd Floor
Chicago, Ill. 60601

TURININGAS 1975 METŲ VARPO NUMERIS

Žurnalo leidimas nėra lengvas, jei leidėjai neturi savosios spaustuvės, bet priklauso nuo svetimos, užverstos darbais. Varpo redaktorius žurnalo gale atsiprašo bendradarbių ir skaitytojų dėl uždelsimo. Numeris buvo rengtas 74 metams, o pasirodė tik 75 m. viduryje.

Lyg ir įžanginiame 'Laiko neišsėmtame lobyje' A. Kučys pastebi: 'Praėjo jų (komunistų) koliojami kai kurie buržuai, buožės, klerikalai, fašistai, bet Vincas Kudirka, skelbęs humaniškumą, pasaulėžiūros toleranciją ir gynęs liaudies žmones nuo išnaudojimo, vis tebėra bolševikų draudžiamųjų rašytojų sąrašė'. Toliau redaktorius primena komunistų 'dovanas', kurių tikslas kai ką patraukti, nutildyti. 'Mūsų nelaimei, nutildytųjų skaičius vis didėja. Vieni iš jų tyli, netrukdydami kitiems už pavergtuosius šaukti ir dirbti. Kiti, tačiau, net aktyviai ištraukė Lietuvos pavergėjams į pagalbą.'

Vincas Maciūnas plačiai rašo Lietuvos Himno istoriją. Esu tikras, kad ne tik dabartinė jaunuomenė, bet ir senesnioji karta, sėdusi jau į laisvę atgavusios Lietuvos mokyklos suolą, su dideliu susidomėjimu skaitys tuos puslapius. Himnas buvo priimtas kaip faktas ir tik dabar, dėka V. Maciūno, atsiskleidė kilni praeities atmosfera, kurioje formavosi mūsų himnas.

V. Čižiūnas pamini A. Smetonos gimimo šimtmetį. Straipsnis santūrus. Teigiamas A. Smetona iki 1926 m. perversmo ir po to 'einąs apgaulingą diktatoriaus keliu'. (Mano kabutės. R.S.) Kartu pripažįstama, kad visiems dirbant, valstybės pažanga kilo. Tačiau viena išvada man atrodo labai kontroversinė. V. Čižiūnas rašo: 'Žinome, kad ir demokratinio būdu valdoma respublika ne būtų išsaugojusi ir apgynusi savo nepriklausomybę, tačiau galime būti tikri, kad tautos laikysena mirtino pavojaus metu būtų buvusi kitokia. ...Bent vienas šūvis prieš įsileidžiant priešą į sa-

vo kraštą būtų suteikęs tautai nukariautosios vardą.

Kas kiek prisimena įvykius iki 1926 metų, galėtų padaryti priešingą išvadą. Jei panaši valstybės struktūra tęstųsi iki 1940 metų, vargu ar sumažėtų partinė demago-

gija, komunistų veržimasis į profesines sąjungas. Tokiai būklei esan kažin ar 1940 metais pasigirstų šūviai bolševikams besibraunant, gal vietoje tuščių gatvių ir ašaromis paplūdusių veidų, visur matytumėm raudonas vėliavas ir dešimteriopai didesnį kolaborantų skaičių.

V. Čižiūnas užbaigia: 'Vieni iš mūsų tebelaike A. Smetona buvusių geriausių prezidentu, tautos vienytoju bei jos vadovu, kiti gi negali pamiršti jo klaidų ...'. Ir tik ateities istorija tars savo žodį.

Gausu eilėraščių, novelė. Gana įdomus Č. Gedgaudo 1559 m. G. Valavičiaus vardynas modernaus Baltų kalbotyros mokslo šviesoje.

Pažymėtina 'Lietuvos katalikų Bažnyčios kronika' ir autoriaus padarytos išvados. Gyvenimo ir idėjų skyriuje

š.m. rugsėjo 20 d. buv. Lietuvos Prezidento Antano Smetonos ir jo žmonos Sofijos palaikai buvo perkelti į Visų Sielų kapinių mauzoliejų. Apie iškilmes buvo aprašyta Dirvoje, Nr. 60. Ši kartą duodame daugiau to įvykio nuotraukų. Iškilmėse

išskirtini: 'Tai ne kairieji', 'Kai jaunimas skundžiasi nežinojimu', 'Pažemintoji darbininkų klasė'. Gausus knygų skyrius, kur išsami recenzija apie B. Railos 'Paguodą', po jos seka labiau knygų apžvalgos, matyt, taupyti žurnalo puslapius.

Apskritai tai įdomus, stambus 248 pusl. žurnalas, einąs Vinco Kudirkos keliu.

(R.S.)

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

dalyvavo ALT S-gos ir Vilties D-jos valdybų nariai, tuo metu susirinkę Clevelande bendram posėdžiui. Nuotraukose: 1. ALTS-gos išd. P.Maciulaitis deda gelę ant prez. A.Smetonos karsto. 2. ALTS-gos Valdyba iškilmėse - pirm. E.Čekienė, J.Bagdonas, J.Sirusas, P.Maciulaitis ir S.Abraitiene. 3. Prezidento anūkas Julius Smetona, Jr. pasirašo akte, kuris įmūrytas šalia karsto. Greta stovi B.Smetonienė. 4. Aktą pasirašo Vilties D-jos pirm. K.Pocius, šalia stovi vicepirm. J.Jurkūnas ir T.Blins-trubas. 5. ALTS-gos pirm. E.Čekienė su Valdybos nariais pasirašo aktą. 6. ALT S-gos vicepirm. J.Sirusas deda savo parašą. 7. P.Karalius skaito aktą. 8. Vyr. Skautininkas P.Molis pasirašo aktą. Šalia stovi Maslauskienė, Jakeliūnas ir O. Jokubaitienė.

V.Bacevičiaus nuotr.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIK & EVANS

6815 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYŠ MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600

REpublic 7-8601

Dr. Juozas Jakštas

Dr. Vaclovas Paprockas

Dr. Jonas Puzinas

TRYŠ MŪSŲ GARBINGI SUKAKTUVININKAI

EMILIJA ČEKIENĖ

Maždaug vienu laiku garbingo amžiaus sukaktis atšventė trys visiems gerai išjujų darbų pažįstami mūsų tautos veteranai, skirtingais gyvenimo keliais ėję ir skirtingą įnašą Lietuvos istorijai palikę. Tai Lietuvos Vytauto Didžiojo Universiteto profesoriai - dr. Juozas Jakštas ir dr. Jonas Puzinas. O taip pat to paties u-to auklėtinis, medicinos daktaras Vaclovas Paprockas.

Dr. Juozas Jakštas

Jam priklauso tų trijų pirmenybė pagerbiant šio jubiliejaus reikšmę amžiumi ir sukaktuvine data. Rugsėjo 9 dieną Juozas Jakštas sulaukė 75 metų. Gimęs 1900 m. Ukmergės apskrityje. Studijavo Vytauto Didžiojo universitete, Vienoje ir Berlyne. Dizertaciją apgynė Vytauto Didžiojo u-te ir įgijo vidurinių amžių istoriko specialybę, bet jis neliko vien siauros dalies žinovu, o studijas gilino ir plačiąja prasme darbavosi. Jis yra parašęs daug mokslinių straipsnių, studijų, kurių ir jis pats tikriausiai nesuskaičiuotų.

Dizertacijos studija (317 puslapių) 'Vakarų krikščionių mintys apie Romos imperiją iki V amžiaus', studija apie Vokiečių ordiną ir Lietuvą Vytenio ir Gedimino laikais, apie Jogailos ir Vytauto kovas su Vokiečių ordinu, apie Lietuvos valstybinio gyvenimo pradžią, apie Gedimino dinastiją, Žalgirio mūšį Lietuvos-Lenkijos santykius, Mindaugo krikštą, 1863 m. sukilimą ir daug daug kitų nepriklausomoje Lietuvoje gyvenant ir čia išėivijoje. Dabar 'Tautos praeities' žurnalo redaktorius, Lietuvių Enciklopedijos bendradarbis ir t.t. ir t.t.

Aš, tačiau, su jubilatu arčiau susipažinau Lietuvos Nepriklausomybės Fondui organizuojant išleisti 'Lithu-

ania 700 Years', anglų kalba informacinį veikalą apie Lietuvą, kurio didelės dalies autorium dr. A. Geručio buvo pakviestas ir gerbiamas jubilias. Man teko atlikti koordinacinį informacinį darbą tarp redaktoriaus, autorių, vertėjų ir leidyklos. Kolektyvinį veikalą leidžiant, jei vienas iš autorių tikro žemaitiško charakterio ir per ilgai delsia, tai visi kiti darbai sustoja. Man malonu prisiminti, kad tos knygos autorių skaičiuje, kurių tarpe yra ir antrasis jubilias dr. Jonas Puzinas, tokių charakterių nebuvo, todėl visas rašymo, redagavimo ir leidimo darbas vyko sklandžiai ir terminuotai. Taigi, sukaktuvinį kūrį dr. J. Jakštą pažinau kaip vieną iš pačių darbščiausių lietuvių išėivijoje savo mokslinės srities nenuilstamą darbuotoją.

Žinodama jo visus geruosius būdo bruožus - darbštumą, sąžiningumą, punktualumą ir atsidavimą savo tėvynei, praeitais metais vėl kreipiausi į jį su prašymu sutikti kaimynams, todėl uždelsė mūsų istorijos rašymą ir dabar eina prie galo. Aš manau, jubilias turi dar daug nebaigtų studijų, straipsnių ir planų, todėl šio garbingo amžiaus proga linkiu geros sveikatos ir ištvermės.

Dr. Jonas Puzinas

Jis gimė 1905 m. rugsėjo 18 dieną, Deltuvos valsč., Ukmergės apskrityje. Baigęs Ukmergės gimnaziją 1925 m. pradėjo studijas

Kaune, pasirinkdamas lietuvių kalbą, literatūrą ir pedagogiką, vėliau, 1930 m. Heidelberge, Vokietijoje, studijavo archeologiją ir 1934 m. gavo daktaro laipsnį už studiją 'Proistorės tyrinėjimas ir tautinė sąmonė Lietuvoje'. Proistorėi jis didžiausią savo gyvenimo dalį ir skyrė, nevengdamas tačiau gilinti ir kitų mokslo sričių, tapdamas šakota mokslininko, archeologo asmenybe, kokių labai maža tada Lietuvoje buvo.

Jis vienas iš pirmųjų sukūrė mokslinę archeologijos sritį Lietuvoje, vadovavo kasinėjimams. Būdamas Vytauto Didžiojo Kultūros muziejaus proistorės skyriaus vedėju moderniškai sutvarkė ir įrengė priešistorinį skyrį. Daug rašė proistorės klausimais, ypač paminėtina 'Naujausių priešistorinių tyrinėjimų duomenys, Istoriniais klausimais J. Puzinas rašo nuo pat jaunystės laikų, ir nėra šio trumpo rašinio tikslas visus jo darbus peržvelgti, čia reikėtų tikros studijos.

Be to, dr. Jonas Puzinas aktyviai dalyvauja visuomeninėje veikloje. 1925 m. įstojo į Korp' Neo-Lithuania, istorijos dr-ją, Lietuvių mokslo dr-ją. Išėivijoje buvo VLIKo narys, LB tarybos, LB Kultūros tarybos ir daug kitų organizacijų narys neeilinėse pareigose.

Be aukščiau minėtų jo darbų bei studijų, straipsnių žurnaluose, beveik visą gyvenimo dalį išėivijoje J. Puzinas yra atidavęs Lietuvių Enciklopedijos redagavimui. Dabar jis dar nebaigęs rašo Lietuvos medicinos istoriją, Dr. Petro Avižonio monografiją, Lietuvos kultūros istoriją.

Sukaktuvininką arčiau pažinti man teko, kaip ir dr. J. Jakštą, kai jis sutiko būti vienu iš 'Lithuania 700 Years' autoriumi ir parašė priešistorinę dalį. Tai knyga, ku-

rios pusketvirtą tūkstančio egz. per tris metus išsibaigė. Su tuo darbu LNF savo taip kruopščių bendradarbių neatleido ir toliau. Jis ir vėl buvo prikalbintas parašyti dalį 'Tautinės minties keliu' istorijai ir būti vienu iš redaktorių. Taigi, linkime dar daug našių ir darbingų metų.

Dr. Vaclovas Paprockas

Dr. Vaclovas Paprockas gimęs 1905 m. rugsėjo 29 dieną Degučių valsčiuje, Zarasų apskrityje. Taigi trečias rugsėjo mėnesio jubilias, aukštaitis. Baigęs Simano Daukanto mokytojų seminariją Kaune, Vytauto Didžiojo u-to medicinos fakultetą, 1936 m. gavo gydytojo diplomą. Nuo 1935-7 m. buvo sisteminės anatomijos instituto asistentu ir 1937 m. buvo pakviestas V.D.U. I-sios chirurginės klinikos Kaune, prof. Kuzmos asistento pareigoms, kur jis išbuvo iki 1944 metų, kol kartu su kitais buvo priverstas pasitraukti į Vakarus bolševikams okupuojant Lietuvą.

Nugalėjęs eilę tremties gyvenimo kelyje sutiktų kliūčių, pastoviai su šeima įsikūrė New Yorko apylinkėse, pirma Brooklyne, dabar Richmond Hill turi savo kabinetą. Dr. V. Paprockas paminėtinas ir todėl, kad jis neužsidarė savo kabinete, bet pasinėrė ir į vispasišią lietuvišką veiklą, nes jo žodžiais, pasakytais PLGS suvažiavime New Yorke, tariant, - 'lietuvis gydytojas, nesvarbu kur jis bebūtų, patekęs į dabartinį gyvenimo sukūrį, surado save ir išlaikė savo lietuvišką veidą ir sielą. Nežiūrint į tai, kad jam tenka ne tik diena-naktį budėti sveikatos sargyboje, ne tikai grumtis su socialinėmis negerovėmis, ne tikai būti geruoju samaritiečiu, jis vis dar suranda laiko ir kovai už Lietuvos išlaisvinimą ir lietuvių išlaikymą ...'

Taigi, dr. V. Paprockas yra vienas iš tokių judriųjų asmenybių, lietuviško visuomeninio gyvenimo stebėto-

jas, dalyvis daugelio laikraščių skaitytojas ir rėmėjas, kultūrinių parengimų lankytojas. Čia New Yorke jį matome BALFo, Gydytojų korporacijos Fraternitas Lithuanica, Lietuvių Gydytojų dr-jos New Yorke valdybose ar šiaip aktyvus darbuotojas Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjungos pirmininkas.

Nepriklausomoje Lietuvoje yra paskelbęs daug mokslinių darbų medicinos chirurginiais klausimais 'Medicinoje'. Čia, išėivijoje, rašė įvairiais medicinos klausimais mūsų lietuvių spaudoje. Jo pastangomis išleistas anglų kalba leidiny apie I-jį New Yorko lietuvių gydytoją Aleksandrą Kuršių (dr. Alexander Cursius-Curtius). Tai jo dizertacija, buvusi išleista 1662 metais. Dr. V. Paprockas taip pat yra išleidęs laisvoms ženkliuką, vaizduojantį kenčiančią priespaudą Lietuvą. Pirmiesiems astronautams pasiekus mėnulį, per juos PLGS vardu pasiuntė miniatiūrinę bačkutę su Lietuvos smėliu viduje ir gintaro papuošimais. Taip pat jis vienas iš tų, kuris labai daug materialiai prisidėjo prie LNF leidžiamos knygos 'Lithuania 700 Years' ir daug jų išplatino amerikiečių gydytojų tarpe.

Linkime jubilatui dar daug judrių ir taip darbingų metų bei saulėtų gyvenimo dienų.

Lietuvių tauta asmenybių neturi daug, todėl jas visi pažįsta. Bet šiuos tris, aukščiau minėtus, imuosi iniciatyvos bent trumpai skaitytojams pristatyti, kaip išskirtinas lietuvių tautos asmenybės, kurios, pasirodę dirbti savo tėvynėje, neilgai galėjo jai tarnauti, bet likimo nublokšti į svetimus kraštus ne užsidarė savo profesijoje duonai pelnyti, niekados nepalūžo dvasioje, nenuleido rankų kad ir blogiausiose gyvenimo sąlygose, bet dirba ligi šių dienų kurdami lietuvių tautos istoriją patys, ir iškeldami mūsų istorinius įvykius dabarties generacijoms.

BALYS SRUOGA ATSIMINIMUOSE

VLADAS BŪTĖNAS

Spalio 6 dieną suėjo 28-ri metai kai okup. Lietuvoje, sunkių pergyvenimų nacių ir pokarinėje rusiškoje okupacijoje iškankintas, mirė rašytojas-dramaturgas ir vienas iš didžiųjų lietuviško teatro puoselėtojų prof. Balys Sruoga. Jo palaikai ilsisi Rasų kapinėse Vilniuje ir jo kapą žymi paminklas. Okup. Lietuvoje išleista visa eilė B. Sruogos raštų, kai kurie tomiai išversti ir į kitas kalbas. Viena kita B. Sruogos knyga buvo išleista ir išeivijoje, kur gyvena velionio žmona dr. V. Daugirdaitė-Sruogienė ir dukra D. Bylaitienė su šeima. Šeimos narių pastangomis praeitą rudenį 27-tųjų mirties metinių proga išleistas didžiulis veikalas apie mūsų rašytoją 'Balys Sruoga mūsų atsiminimuose'. Apie 600 psl. turintis veikalas, kuriame prof. Balys Sruoga prisimena per 30 atskirų autorių, jų tarpe ir šeimos nariai, susilaukę didelio pasisekimo išeivijos lietuvių tarpe. Todėl vos tik metams praėjus nuo veikalo išleidimo, pildosi leidėjų knygos aplanke įrašyti žodžiai: 'Tačiau, jei skaitytoji – ypač jaunam ar po daugelio metų būsimajam – iš tos įvairių vaizdų gausybės vis dėlto iškils prieš akis gyvas didelis žmogus ir kūrėjas, jei pasijus jo karštas pulsas, pasigirs jo balsas, – didžiulės pastangos, sudėtos į šią knygą, bus pilnai ir su kaupu pateisintos.'

Ne šios apžvalgos yra paskirtis apie tą įdomų ir turtingą veikalą rašyti išsamią recenziją. Prisimindamas didį rašytoją, kilusį iš mano gimtosios Vabalninko parapijos, 28-tųjų jo mirties metinių proga noriu dar kartą priminti skaitytojams, kad apie Balys Sruogą išeivijoje turime tikrai platų ir įdomų veikalą ir kad laikas jį jau išgraižstyti iš knygų lentynų, kaip kad buvo išgraižstyti E. Juciūtės atsiminimai 'Pėdos mirties zonoje' ir kiti ypač atsiminimų veikalai. Ką Balys Sruoga paliko lietuvių tautai kaip kūrėjas, laikraštininkas ir mokslininkas, tepasisako teatro, literatūros kritikai bei apžvalgininkai. Šia proga, pasinaudoda-

mas veikalu, noriu iškelti tik vieną-kitą citatą apie prof. B. Sruogą kaip žmogų-lietuvi. 'Kaip vienas pirmųjų neregistruotų savanorių, Balys Sruoga dalyvauja pirmajame tautinės vėliavos pakėlime Gedimino kalne, įvykdytame dar prieš oficialų jos iškėlimą. Ir kai vėliau oficialiu žygiu būdavo giriama, už jį ordinai dalijami, Balys Sruoga tik kukliai šypsodavosi ir artimiesiems pasakodavo, kaip, vėliavą iškėlus jam tekdavo būti jos sargyboje ir koki gilią ispūdį jam tai padarė... (A. Rūkas, psl.8) Iš kur tas gilus B. Sruogos lietuviškasis patriotizmas plaukė, skaitome B. Sruogos žodžiuose, kuriuos jis parašė prakalboje savo veikalui 'Lie tuvos teatras Petersburge'. Ten B. Sruoga rašė: 'Mes visi – visa mūsų inteligentija – esame praeitį, daugiausia valstiečių vaikai. Mes išėjome aukštąjį mokslą, priėmėme į save, išsiurbėme Europos civilizacijos vaisius. Bet mūmose perdėm dar tebėra gyvas mūsų valstietiškas pradas, perdėm mes dar tebejauciame ryšius su žeme, su juodžemiu, vos suverstomis mėlynuojančiomis vagonais, pilnomis sulčių ir traušų'... (A. Rūkas, psl.21)

Išlikęs gyvas tautoje pirmosios bolševikų okupacijos metais, užėjus naciams prof. B. Sruoga vėl kilo didžiųjų visos tautos autoritetų tarpe, nes, A. Rūko žodžiais, 'pažinus pasireiškusi antagonizmą, pažinus priešą, greit pakeitė didis visos tautos brolybės jausmas ir ryžtinga pagrindžio kova ... Bet dabar atėjo į darbą pats okupantas pasiryžęs išgyvendinti lietuvių tautą iš jos nuo amžių gyvenamų vietovių, o jos atsparumui palaužti – pirmiausia sunaikinta jos kultūra ir kultūrininkai. Ir į šią eilę vienas pirmųjų patenka Balys Sruoga, nes okupantas žino, kad toji nepalūžianti asmenybė yra žmogus, kuris visoje sąlygose budės lietuvių dvasios sargyboje ir kovos dėl jos laisvės. 1943 m. kovo 16 d. Balys Sruoga gestapo areštuojamas ir nugabenamas į Stutthofio koncentracijos stovyklą... (p.22) Po poros metų B. Sruoga

grįžta į Stalino niokojamą Lietuvą. Čia neberadęs savo mylimos šeimos ir aplink matydamas baisų lietuvių persekiojimą, savo tuometines nuotaikas palieka laiškuose giminėms ir pažįstamiems, kurių dalis yra paskelbta veikalė 'Balys Sruoga mūsų atsiminimuose'. Ir 1947 m. rašytame laiške B. Sruoga pabrėžia: 'Gydytojas sako, kad aš gyvenu kaip 'chožu po kanatu' – kiekvienu momentu galiu griūti. Liepia eiti ligoninėn, o aš sakau – brudas ...' Kitame laiške, rašytame 1947 m. pavasarį, užsimena: '...gydo mane pas berazumių gydytoją, – gal ir gerai, greičiau iš proto išėsiu ...' Matomai, sunkioje okupacijoje būdavo akimirku, kada tikrai reikėjo 'eiti iš proto' dėl įvairių politinių prievartavimų. Apie tai dviprasmiškai užsimena B. Sruoga 1947.IV.1 laiške: 'Velykoms čia nieko nebus iš Jūsų. Na, ką gi, kiaušinių į savo kaktą pradursiu, – ir tai gi kompanija: vienas už du .. Bent darbą padarysiu: baigiu perrašinėti naują dramą – su šia jos redakcija eisiu į 'sudną dieną' ...' Kas toji 'sudna diena', minima viename iš paskutiniųjų rašytojo laiškų, kiekvienam aišku: tai stojimas su veikalo rankraščiu prieš kompartiją, prieš kietą, neatlaidžią kompartijos ponų cenzūrą ... Tokiose rūšiose gyvenimo sąlygose ir užgėso didysis aitvaras. Išeivijai, ypač jau-

Balys Sruoga paskutinį kartą savo tėviškėje 1938 m.

KĘSTUTIS K. POCIUS MOKSLINIO GYVENIMO KELYJE

Mes nuoširdžiai džiaugiamės ir didžiuojamės, kad lietuvių pasižymi savo pareigoje, politikoje, moksle, atsiekia įvairius laimėjimus. Bet ypatingai džiugu, kai tie asmenys yra sąmoningi lietuviai ir iškelia savo tautybę, prisideda prie lietuvių ugdymo, įvairiais būdais primena savo tautos kančias, pasitarnauja Lietuvos laisvimo darbuose. Toks yra jaunas Kęstutis K. Pocius. Sekdamas mūsų žymaus visuomeninko, spaudos redaktoriaus bei darbuotojo, savo tėvo inž. Kazimiero Pociaus veiklos kelią, savo mylimos mamytės Elenos nuoširdžia veikla tautiniuose dirvonuose, jis lietuvių laiko savo gyvenimo kelrodžiu.

Pasižymėjęs dideliais gabumais moksle, jis nuo pirmųjų mokslo dienų visados yra išskirtinu mokiniu, studentu, garbės sąrašuose.

Šiais metais, per palyginti labai trumpą laiką, jis savo mokslo diplomuose įrašė master laipsnį, taip pat baigęs aukščiausiais pažymiais.

nosioms kartoms, prof. Balys Sruoga ilgai bus pažįstamas iš brandaus ir kruopščiai paruošto veikalo 'Balys Sruoga mūsų atsiminimuose'.

Kęstutis K. Pocius

Universiteto vadovybė pastebėjusi jo mokslinius gabumus, pakvietė pasilikti ir ten dirbti. Dabar jis ruošiasi daktaro laipsniui.

Notre Dame universitete jis studijavo literatūrą, domisi žurnalistika, kalbomis.

Aktyviai veikė 'Baltic' klube, į kurį yra susibūrę lietuviai, latviai ir estai. Baigęs aukštesniąją lituanistinę mokyklą, laisvalaikį skiria tolimiesiems švietimui. Didžiuo damasis esąs lietuviu, jis turi planų, užsimojimų ir tautiniuose darbuose.

VK

KANDIDATUOJA Į CLEVELANDO MIESTO TARYBĄ

E. Gudėnas, su atsižymėjimu baigęs šv. Juozapo aukštesniąją mokyklą, studijuoja Politinių mokslų programą John Carroll universitete, yra garbės sąraše, ir aktyviai veikia Euclido miesto programose. Jis, nors dar jaunas, ryžtasi pradėti politinę karjerą kaip nepriklausomas kandidatas į miesto valdybos narius (councilmen) rinkiminėje apylinkėje Nr. 1.

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA**
MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

Europos Saugumo Konferencija

INŽ. RAIMUNDO KUDUKIO, CLEVELANDO MIESTO VIEŠŲJŲ ĮMONIŲ DIREKTORIAUS, PASKAITA SKAITYTA OHIO LIETUVIŲ GYDYTOJŲ DRAUGIJOS METINIAME SUSIRINKIME Š. M. SPALIO 18 D.

Mieli Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos Nariai ir Svečiai,

Aš labai džiaugiuosi man suteikta proga ši vakarą būti čia su jumis ir pasidalinti mintimis tema, kuri, manau, yra labai svarbi, nes ji viena ar kita forma liečia gyvenimą čia išėivijoje, ir taip pat gyvenimą mūsų giminių ir bendrai tautiečių Lietuvoje.

Čia turiu mintyje Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Konferenciją, kuri, nuo oficialaus deklaracijos pasirašymo Suomijos sostinėje Helsinkyje, žinoma kaip 'Helsinkio Konferencija'.

Dauguma mūsų, jeigu ne visi, buvome griežtai prieš ją nusistatę ir darėme visą ką galėjome, kad įtikintume Amerikos Vyriausybę, kad tos vadinamos deklaracijos, mūsų nuomone - gėdingo dokumento, nepasirašytų. Vis dėlto Amerikos Prezidentas ją pasirašė, taip kaip ir kitų 34 valstybių ar vyriausybų galvos.

Tiktai aštuonios dalyvavusių valstybių buvo Rytų, tai yra komunistinio bloko valstybės. Kitos 26, įskaitant ir Vatikaną, buvo Vakarų valstybės - laisvojo pasaulio reprezentantai.

Tur būt niekam nekyla abejonių, kad Helsinkio Konferencija buvo vienas didžiausių Sovietų Sąjungos politinių laimėjimų visoje jos istorijoje. To laimėjimo jie ir patys nemažina. Komunistinė 'Tiesa' pilna himnų Jaltos, Potsdamo ir Helsinkio konferencijoms. Jie mato konsekvencišką jų ryšį.

Šiame krašte, tačiau, reakcija buvo visiškai kitokia. Atrodo, kad Amerikos Vyriausybė tokios negatyvios reakcijos, kuri pasireiškė prieš pat akto pasirašymą Helsinkyje, nelaukė. Pasipiktinimas šio krašto vyriausybės žygiu buvo toks stiprus kaip liberalų, taip ir konservatorių sluoksniuose, kad net

pats Prezidentas buvo priverstas aiškintis ir paneigti dokumento implikacijas dar prieš jį pasirašant. Vienas tokių neiginių, žinoma, buvo pareiškimas Baltijos valstybių inkorporacijos pripažinimo klausimas. Jis rašytame pareiškime patvirtino, kad Amerika niekuomet nepripažino Baltijos valstybių inkorporavimo į Sovietų Sąjungą ir to nepadarys Helsinkio konferencijoje.

Ši paskutinė frazė yra savaimė aiški, bet gali slėpti miglotas ateities intencijas. Prie jos aš grįšiu vėliau.

Europos saugumo konferencijos, kurios idėją sovietai pradėjo piršti 1955 metais, vienas pagrindinių elementų yra konsolidavimas Europos sienų toje padėtyje, kuri susidarė antro pasaulinio karo pabaigoje, ir kurios legalizavimo sovietai visą laiką taip atkakliai siekė. Tuo jie norėjo užtikrinti okupuotų kraštų ir teritorijų tarptautinį patvirtinimą.

Helsinkio deklaracijos paskutinis aktas 'State Departmento' biuletenyje apima 27 puslapius. Ten kalbama apie daugelį susitarimų. Tačiau pagrindinis to akto elementas yra dabartinių sienų neliečiamumas. Bet ar ne keista, kad prezidentas Fordas savo kalboje konferencijos metu Helsinkyje šio fakto visiškai neužsiminė.

Aiškindamas ką šis dokumentas reiškia, jis minėjo patvirtinimą pagrindinių žmogaus teisių: laisvesnę komunikaciją, didesnę ekonominę kooperavimą, pagrindinių principų valstybių santykiuose patvirtinimą. Nors šioje frazėje 'valstybių santykiai' glūdi pati šios konferencijos esmė, nei mūsų prezidentas, nei kas kitas iš oficialių konferencijos dalyvių ištikrųjų nepaaiškino, kaip tuos santykius turėtume interpretuoti Helsinkio deklaracijos šviesoje.

Atrodo, kad valstybių vy-

rai nedrįso pasakyti tai, ką laikraščių komentatoriai ir politiniai stebėtojai tvirtino jau nuo 1955 metų. Tai, kad Europos Saugumo Konferencija, pripažindama sienų neliečiamumą, faktiškai patvirtins sovietų užkariavimus Rytų Europoje.

Taigi, apie tikrą Helsinkio konferencijos esmę teks pasisakyti: korespondentams, kurie rašo ir rašys apie jos pasėkmes; politiniams karikatūristams, kurie vaizduos valstybės vyrus keistose pozose; lietuviams ir kitiems pabaltiečiams, kurie rašys laiškus, protestus ir, jei reikės, nešios plakatus su savo nuomonės pareiškimais; politinių postų siekiantiems kandidatams, kurie turės atsakyti į suinteresuotų balsuotojų klausimus.

Prieškonferenciniai mūsų protestai pasiekė vyriausybės ausis. Prezidentas prieš pat išvažiudamas į konferenciją priėmė pabaltiečių delegaciją ir patikino, kad Amerika ir toliau nepripažins Pabaltijos valstybių inkorporavimo, bet nenorėjo duoti spaudai to susitikimo fotografijas. O prieš sėdant į lėktuvą padarytame pareiškime, kuris buvo paruoštas raštu, išleido šį sakinį: 'THE UNITED STATES HAS NEVER RECOGNIZED THE SOVIET INCORPORATION OF LITHUANIA, LATVIA AND ESTONIA AND IS NOT GOING TO DO SO IN HELSINKI.'

Apie tai buvo daug komentarų amerikiečių spaudoje. Ši aplinkybė mums taip pat nesukelia daug optimizmo.

Valstybės Departamento pareiškimų tonas Lietuvos atžvilgiu pradėjo keistis jau prieš keletą metų. Tas buvo galima pastebėti sveikiniuose, kuriuos Valstybės Sekretorius atsiunčia p. Kajeckui Vasario 16 proga. Jau keletas metų, kai frazė: 'THE UNITED STATES GOVERNMENT DOES

Inž. R. Kudukis, Clevelando miesto viešųjų įmonių direktorius.
J. Garlos nuotr.

NOT RECOGNIZE THE SOVIET INCORPORATION OF LITHUANIA...' išnyko iš šių sveikinių teksto. Vietoj to, p. Kissinger 'stebisi', kaip čia lietuviai stengiasi išlaikyti savo gimtojo krašto tradicijas, kultūrą ir taip toliau.

Teisybė, grynai formalia prasme, Amerika Helsinkyje nepripažino Lietuvos ir kitų Pabaltijos valstybių inkorporavimo į Sovietų Sąjungą. Ten tik buvo padėti pagrindai vėlesniam tokio pripažinimo aktui.

Teisybė, kad Prezidentas, priėmęs pabaltiečių delegaciją, pažadėjo paramą mūsų bylai. Taip pat teisybė, kad jis padarė pareiškimą, patvirtinantį ligi šiol laikomą JAV poziciją Pabaltijos valstybių atžvilgiu. Tačiau, taip pat teisybė, kad tuos pareiš-

kimus jis padarė žmonėms, kurie norėjo tai girdėti, bet ne pasauliui, ypačiai Sovietų Sąjungai Helsinkyje, kur jie būtų turėję kitokią reikšmę.

Tad, ar visa tai neskamba ciniškai? Ar galėtų būti, kad čia ciniko interpretacija būtų pati teisingiausia?

(Bus daugiau)

PASKAITA APIE HELSINKIO KONFERENCIJĄ

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Chicagos skyriaus valdyba kviečia pirmąjį po atostoginių narių susirinkimą, spalio 26 d., sekmadienį, 3:30 val. p.p., Lietuvių Tautiniuose Namuose.

Susirinkime, be eilės skyriaus veiklos klausimų, Vytautas Meškauskas, Dirvos ilgametis politinių įvykių apžvalgininkas, skaitys paskaitą apie Helsinkio konferenciją 1975 m. ir jos pasėkas Lietuvai. Tikimasi, šią paskaitą lydės susirinkimo dalyvių paklausimai ir diskusijos. Nariai turėtų pakviesti į šią paskaitą ir savo artimuosius, čia minimu klausimu besidominčius.

• PILŲNŲ tunto tuntininkui ps. R. Vasiui išsikėlus iš Clevelando, tunto vadovavimą vėl perėmė ps. V. Staškus. Tunto sueigos vyksta kas pirmadienį 7-9 v.v. Tėvai, kurių vaikai norėtų įstoti į skautų organizaciją, tesikreipia į tuntininką ps. V. Staškų 731-3906, vs. V. Bacevičių 481-1016, ar R. Belzinską 531-4607.

Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos susirinkimo dalyviai. J. Garlos nuotr.

DALIOS KUČĖNIENĖS DAINŲ REČITALIS

ANTANAS NAKAS

Š.m. spalio 5 d. Chicagoje Jaunimo centro salėje įvyko išskirtinai pavykęs Dalios Kučėnienės dainų rečitalis, kurį pavyzdinčiai suruošė Korp! Giedra. Koncertas išsiskyrė iš kitų rečitalių savo menišku lygiu.

Sąžiningas ir kruopštus pasiruošimas rečitaliui buvo jaučiamas, girdimas ir matomas: dainų išpildyme, interpretacijoje, akompanavime, scenos apipavidalinime ir prieškoncertinėj Korp! Giedros veikloje.

Dalia Kučėnienė Chicagos viuomenei jau gerai žinoma dainininkė. Pradėjusi dainavimo studijas Buenos Aires, jas tęsė JAV. Paskutiniųjų kelerių metų laikotarpyje dalyvavo virš 100 įvairiuose pasirodymuose. Scenos menas jai irgi nesvetimas. Girdėjome ją G. Pergolės operoje 'Serva Padrona', Puccini – 'La Boheme', Budriūno operetėje 'Sidabrinės Dienos', Šuberto-Rombergio operetėje 'Meilės Daina' pagrindinėse rolėse, kuriose ji parodė neeilinius vaidybinius gabumus.

Turėdama universitetinį pasiruošimą – B.S. ir M.A. laipsnius iš vokiečių, prancūzų ir ispanų literatūros, ji aktyviai reiškiasi ne tik dainavimo mene, bet ir įvairaus žanro literatūriniuose bandymuose. Tačiau labiausiai ją patraukia dainavimo menas, kuriam ji atsidavusi protu ir širdimi. Vidinės sugestijos, bandymas išreikšti savo dvasinį nerimą prasiveržia jos dainose, kurios sustingsta gintaro gabale.

Dalia Kučėnienė turi malonaus tembro sopraną, išlygintą visuose registruose. Prigimties duomenis visur jauti: spalvų ir niuansų įvairume, gerame skonyje, meniškame dainų interpretavime, dikcijoje, frazavime ir išlygintoje dainavimo kantilėnoje. Šios balso savybės leidžia jai pasirinkti plačios apimties repertuarą. Šiame koncerte kiekviena jos padainuota daina buvo skirtingai interpretuota, įvairi ir gyva kaip nuskintų gėlių puokštė. Žemesnysis balso registras turėtų tvirtiau praskambėti.

Visiems gerai žinoma menininko prieškoncertinė psichinė įtampa, kol išėjus į sceną apsiprantama. Tačiau toks vidinis susivaldymas ir mokėjimas susikaupti, kurį solistė parodė padainavusi pirmą Villa Lobos dainą – braziliską bachianą nr. 5, yra retas reiškinys. Ilgesiu perpinta daina plaukė kaip smuiko garsai gero menininko rankose. Lapinsko apipavidalinta scena su meniškais šviesos efektais labai tiko šio koncerto pradžiai. Gitara akompanavo M. Magnus.

Trys mažiau sudėtingas belcanto stiliuje 18 šimt. komp. Pasiello dainos, parodė solistės gerą dainų interpretacijos sugebėjimą.

Ypatingas dėmesys, šioje

koncerto daly, buvo sukaupęs klausantis Lapinsko 'Bolyvera ir Apokalipsiniai Raiteliai'. Ši dalis suitos ben geriausiai pavykusi Lapinsko kompozicija, kurioje solistė, kompozitoriui akompanuojant, palydint idomiais garsų efektais, kuriuos tvarkė Anatolijus Šlutas, sudarė darnų vienetą.

Verdi arijos iš operų 'Macbeth' ir 'Ernani' praskambėjo su plačiai išlyginta kantilėna, kuriose solistė lengvai nugalėjo aukštutinių gaidų kadencijas ir koloratūrinių (melodijos pagražinimas turtingais ornamentais ir figuracijomis) gaidų ypatybes.

Antrojo koncerto daly iš klausėm nesudėtingas, bet rečiau girdimas 3 Petrausko kompozicijas. Tris Granados 'Liūdinti Kerėtojai' ir vieną 'Gitaros skambėjimas' dainas solistė spalvingai atliko, panaudodama ispaniškų dainų interpretavimo nuotaiką.

Lapinsko akompanavimas buvo jautrus ir stilingas. Jis buvo lygus solistei partneris, kuris gyveno tomis pačiomis idėjomis ir mintimis kaip koncertantė. Jo išradingas meniškasis scenos apipavidalinimas su kukliomis dekoracijomis ir gerais šviesos efektais, labai daug prisidėjo prie šio koncerto pasisekimo.

Tačiau Lapinsko naujoji kompozicija – 'Vargdienių mišios' Kirie ir Gloria nesudarė didesnio įspūdžio. Man gimusiam ir praleidusiam jaunystę netoli vargonų ir susipažinusiam su religine muzika, toks mišių traktavimas

atonalinės (tonacijos nebuvimas) muzikos pagrindais liko svetimas ir taip pat jis nerado didesnio atgarsio klausytojų tarpe. Solistei akompanavo gitaristas W. Magnus, dудele R. Voravec ir fortepijonu pats kompozitorius. Mišiose tradicinis lotyniškas tekstas perpintas liet. liaudies tekstu. Šis dviejų kalbų mišinys giedant, akompanatorių atonalinės muzikos akordų garsais pritariant, solistės 'slidinėjimas' iš žemesnių tonų į aukštutinius ir atvirkščiai, sudarė scenos erdvėje samyšio išpūdį ir mažai tepadėjo pasiekti iškilmingą Glorijos pabaigą 'Amen', apie kurią pats kompozitorius kalbėjo kaip apie iškilmingą, kulminacinę mišių viršūnę.

Sekant Lapinsko bujojančią fantaziją ir mes galime prie jos prisidėti ir teigti, kad šios mišios nėra jau taip vargdieniškos. Sušalę piešinukai gali pavirsti čiurlioniškais princiais ir karaliais. Turėtume 'Karališkas mišias'. Tik dar reikia: 1. Korp. Giedros paramos kompoz. Lapinskui, 2. Dar 3 solistų (vieną jau turime), 3. Didelės bažnyčios su moderniškais vitražais, 4. Simfoninio orkestro iš 125 asmenų, 5. Choro iš 300 dainininkų, 6. Bacho vargonų, 7. Elektrinės muzikos bent 50 instrumentų, ir 8. Paprašyti šv. Cecilijos, muzikų patronės, malonės paskolinti būrį angelų su trimitais, kurie sugebėtų 'išpūsti' Lapinsko atonalinės muzikos akordus.

Originalus Čiurlionio minėjimas

Š.m. spalio 12 d. Chicagoje, Jaunimo centro salėje, radio valandėlės 'Margutis' vedėjas Petras Petrutis, suruošė originalų Čiurlionio 100 metų gimimo sukakties minėjimą, kokio dar Chicagos visuomenė nebuvo mačiusi. Jis surinko būrį menininkų, kurie sugebėjo žodiniu menu daina, scenos apšvietimais, sukurti pasigerėtiną spektaklį.

Pradžios minėjime kun. S. Yla skaitė paskaitą 'Čiurlionio originalumo versmių beiškant'. Prelegentas ilgokoje paskaitoje išryškino Čiurlionio kūrybos lietuviškumo pradus, nurodydamas, jog tapyboje nacionalinio pobūdžio savitumas, nėra liaudies meno elementų imitavimas bei perkūrimas. Tai yra savitas, kaip menininko, gamtos sudvasintas tautosakos prasiveržimas jo kūryboje.

Čiurlionis kurdamas išreikšė mūsų lyrišką mąstymo prigimtį, kylantį iš supančios gamtos įtakos. Lietuvos augmenija, plaukiantieji debesys panašūs į fantastinius laivus bei galiūnus, pavasario prasiveržimas sprogtančiuose medžiuose, kapi-

nėse, prie jūros sėdintis vaikutis, laikantis savo rankelėse pienę (Tyla), visur matome gamtos elementų prasiveržimą, labai subtiliai dailininko suprastų, išreiškiančių nacionalinį Čiurlionio charakterio bruožus.

Negalima sutikti su prelegento, nors ir prabėgom, pasakymu, kad Čiurlionis būvęs kaimietis. Na, koks jis kaimietis, kurio talentas, mąstymas, brendo ne kokioj nors užkampio grytelėj, bet didmiesčiuose: Petrapilyje, Leipzige, Varšuvoje ir kituose miestuose. Nereikia būti kaimiečiu, kad mylėti gamtą. Savo polėkiuose muzikoje, tapyboje ir pagaliau net literatūriniuose bandymuose, jis buvo toli nuo kaimiškumo. Prelegento paskaitos bruožai ir kiti aspektai, nors ir neišsamiai, bet kai kuriais atvejais meniškai buvo išryškinti kitų menininkų, dalyvavusių šiame minėjime.

Pirmoje eilėje tenka paminėti kompoz. Lapinską, kuris turi lakią fantaziją ne tik kaip muzikas, bet ir kaip režisierius. Jo žinioje buvo scenos apipavidalinimas, apšvietimas, personažų sugrupavimas, muzikos efektų tvarky-

Sol. Dalia Kučėnienė

mas, akompanavimas fortepijonu. Be jo nebūtų tokio gero spektaklio.

Minėjime dar dalyvavo: šokėja Violeta Karosaitė, dainininkė Elena Blandytė, aktoriai – Jonas Kelečius ir Laima Rastenytė-Lapinskienė. Sceną apšviesti ir apipavidalinti Lapinskui padėjo D. Stončiūtė, B. Noreikis. Skaidrės V. Noreikos.

Violeta Karosaitė savo išradinga choreografija pašoko fragmentus iš Čiurlionio simf. poemos 'Jūra', kurioje vyrauja romantinis polinkis į muzikos programiškumą. Šokiui buvo parinkti šios poemos būdingi ir labai gražūs muzikos fragmentai, kuriuose šokėja galėjo parodyti išraiškos šokio sugebėjimus.

Pirmą kartą girdėjome Čiurlionio liaudies dainas, kurias Lapinskas pritaikė so lo balsui su išradingu fortepijono akompanimentu. Jas padainavo E. Blandytė.

Jonas Kelečius ir Laima Lapinskienė, atskirai ir drauge padeklamavo mūsų poetų kūrinius, skirtus Čiurlioniui: H. Radausko 'Čiurlionis', 'Aš neregį tavęs', 'Kaip kūdikį mane pabudinai' – Bradūno taip pat jo 'Pavasario sonata 'Jūros sonata', 'Jautis' – Vaičiūnaitės, 'Karalių Pasaką' – Degutytės ir keleta ištraukų iš Čiurlionio laiškų. Kelečius

ir Lapinskienė už šydo, skiriančio žiūrovus nuo scenos tyliu balsu išrečitavo Čiurlioniui skirtus meilės eilėraščius. Jei kalbi apie meilę, kalbėk tyliai. Taip jie ir darė. Tik dainininkės balsas kartais prasiverždavo režiančia gaida, kuri į subtilų tylos šnabzdėjimą įnešdavo nežymų disonansą.

Gera, kad dabar kas kaip moka, taip ir mini Čiurlionį. Čiurlionio vardas pradeda labiau skambėti pasaulyje, ne tik Europoje, bet ir amžinybėje.

'Jo muzika, tapybos vizija, plati kaip jūra, kaip begalinis vandens samyšis nuostabiaiame kosmose, kuriame šviečia saulės ir žvaigždėtos nakties tyloje menininko polėkiai dainuoja vis nesibagiančia savo sielos troškimu dainą, kuri niekad mums nesuteiks atsakymo kas yra mirtis ir meilė?' (Zenta Maurinš).

• V.BENOKRAITIS patikslina, kad jis užprenumeravo Dirvą kaip mokslo baigimo dovaną ne Audrai Budrytei, bet Audrai Budrienei.

Skaitykit ir platinkit
D I R V Ą

JAU GALIT ATSIKVIESTI SAVO GIMINĖS IR DRAUGUS IS LIETUVOS Į AMERIKĄ

APMOKAMAS PATARNAVIMAS: Atkvieskite savo gimines jus aplankyti! Greitą mūsų teletype susisiekimą su Maskva sutėiks jums žinia apie kelionės paruošimą. Atsilankykite arba skambinkite mūsų įstaigai gavimui pilnų smulkmenų!

GROGER TRAVEL BUREAU

152 THE OLD ARCADE

TELEF. 621-6036

CLEVELAND, OHIO 44114

CLEVELANDE

Aurelija Balašaitienė

ČIA VERDA LIETUVIŠKAS GYVENIMAS

Dar ne visai nutilus paskutiniems vargonų muzikos akordams, išskubėjau į rudens saulės auksu apibertą Naujosios Parapijos kiemą. Sekmadienio vėlyvo ryto ty-la leidžia susimąstyti. Su pasigėrėjimu stebiu lietuvių architektų kūrinį, kuriame jungiasi tiek religinis, tiek lietuviškas tautinis elementas, o kuriame verda lietuviškasis gyvenimas, tarsi bičių avilys. Pačioje Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos bažnyčioje tarp spalvotų lietuviškais motyvais vitražų, lietuviškų giesmių, turiningo kun. G. Kijausko pamokslo ir Alekso Liutkaus švelnaus solo, pati sąmoningiau jaučiuosi esanti gyva mūsų tautos dalimi, staigiai pajutusi tą nematomą ryšį su tūkstančiais mano tautiečių, pasklidusių plačiame pasaulyje ir su savimi atsinešusių savosios tautos kultūrą, kaip šiltadaržio gėlę, ir persodinusių ją čia bujoti laisvėje.

1950 metais kun. Angelaitis, tuometinis parapijos klebonas, pagal architekto Stasio Kudoko projektą, pavedė inž. Juozui Augustinavičiui pradėti naujosios bažnyčios statybą. Statybos darbams vadovauti talkininkavo inž. Edvardas Kersnauskas. Nedaugelis prisimena, kad bažnyčios vidaus pagražinimo darbus (vitražus, šventųjų paveikslus) atliko dailininkas prof. Kazys Varnelis iš Chicagos. Dievo Motinos statula virš bažnyčios fasado yra skulptoriaus a.a. Vytauto Raulinaičio kūrinys. Užbaigus bažnyčią, žymiai vėliau buvo pastatyta salė ir mokykla, o prieš maždaug aštuoneris metus ir pati kle-

Nauj. parapijos klebonas kun. G. Kijauskas, S.J. kalba skaučių vadovų suvažiavime. V. Bacevičiaus nuotr.

bonija.

1972 metais JAV LB Clevelando apygardos iniciatyva buvo pastatytas lietuvių keliui į laisvę įamžinti paminklas, kurio projektą paruošė inž. Edvardas Kersnauskas, o Rūpintojėlio drožinį sukūrė Giedrė Kijauskienė. Šioje vietoje, ties nežinojimo Kareivio šalmu ir rūpintojėlio palinkusia galva įsigyveno nauja tradicija – visuomenės masiniai susirinkimai tautinių iškilmių ir ypatingų įvykių metu. Ir šiaip malonu pasidėti ant šalimais pastatytų suolelių ir pasigrožėti paminklo meniška išvaizda ir lietuviška istorine simboli-

ka. 1974 metais iš pareigų pasitraukus ilgamečiui klebonui kun. Angelaičiui, klebono pareigas perėmė Tėvų Jėzuitų provincijolas kun. Gediminas Kijauskas, J.S., kuris, su kun. Leono Zarem-

bos, J.S. ir kun. Jono Kidyko, J.S. pagalba, gyvai įsitraukė į lietuvių gyvenimą, konkrečiai padėdami ir talkindami, kad mūsų veikla būtų kuo sėkmingiausia ir vaisingiausia. Kun. L. Zaremba, šalia pareigų parapijoje, dar yra kapelionu parapijinėje mokykloje ir šv. Kazimiero lituanistinėje mokykloje, kurioje pastoviai dėsto tikybą lietuvių kalba ir jau antri metai ruošia lietuvius vaikučius pirmai Šventai Komunijai. Pernai buvo virš 10 ir, berods, šiais metais bus maždaug tiek pat.

Po pamaldų į šventorių pasipila gerai nusiteikusių maldininkų minia, kurių didžiausioji dalis neskuba į kieme išrikiuotus automobilius, bet ilga virtine traukia į parapijos salę, iš kurios jau iš tolo sklinda šviežiai paruoštos kavos kvapas. Matau ir gerą būrį jaunimo, sukantį drauge su tėvais pabendrauti, pasišnekučiuoti su savo bendraamžiais. Salėje paruošta kava, skanėstai, gėrimai vaikams. Šeiminkauja Neringos Tunto vyr. skautės, s. Aldonos Miškinienės priežiūroje. Kitame salės gale ant stalo lietuviškų knygų kioskas, rūpestingai globojamas J. Žilionio. Salėje klebesys vaikų juokas, indų braškėjimas. Vieni skuba nuo stalo prie stalo pasisveikinti su pažįstamais, kiti ramiai užkandžiauja, dalindamiesi mintimis ir naujienomis, apie kurias laikraščiai nerado. Nuotaika šventadieniška, jauki.

Kalbinu visada malonų ir visiems laiko randantį kun. Leoną Zarembą. Jis mielai suteikia man informaciją ir keičiamės nuomonėmis. Atrodo, kad ir jis patenkintas aplink supančia šeimyniška nuotaika. Bandau sugauti patį parapijos šeiminką kun. G. Kijauską. Jo linksmas veidas švystelį tarpduryje. Deja, nespėju pagauti. Pagaliau prisiveju ant laiptų vedančių į antrą aukštą. Jo rankose ryšulėlis raktų su

ryškiai oranžiniu disku, ant kurio juodais brūkšniais nupiešta šypsena – 'Smiley'. Abu juokiamės, besikalbėdami apie parapijos reikalus. Kun. Kijauskas savo parapiją labai patenkintas, tačiau šiuo metu negalėjo suteikti tikslių statistinių žinių, nes pradedamas parapijiečių surašymas, kuris tiksliai parodys parapijos narių skaičių. Jis labai užimtas, skuba iš vienos salės krašto į kitą, nuolat stabdomas asmenų su įvairiais reikalais. Kavutės po pamaldų idėja buvo jo paties iškelta. Jis kreipėsi į parapijiečius, kviesdamas į talką. Kun. Kijauskas pabrėžė, kad prie organizavimo labai aktyviai prisidėjo Neringos Tunto skaučių tuntininkė Nijolė Kersnauskaitė, o kavutėms pradžia davė skautės židinetės. Parapijiečiai su entuziazmu tai idėjai pritaria, ką rodo jų gausus lankymasis. Pelnas atiduodamas parapijai, nors pagrindinis tų kavučių tikslas nėra pelno ieškojimas, o tik davimas progos žmonėms susitikti, pabendrauti, palaikyti šiltą tarpusavio ryšį. Dabar net šešios organizacijos paeiliui kas sekmadienį kavutes globoja: Skautės židinetės, Ateities Klubas, Moterų Sąjunga, Pensininkų Klubas, Skautės ir Korpl. Giedra.

Bekalbant laiptais atskuba garsiai rėkiantis mažytis berniukas. Kun. Kijauskas savo jauną parapijietį, paėmęs ant rankų, nuramina, gerai nuteikia ir, po kiek laiko, grąžina besišypsantią jaunai motinai. Kalbamės toliau. Aš stebiu tą natūralų gilų krikščionišką humanizmą naujojo klebono asmenyje ... Jo taip šiandieną pasigendame ... Senoji Amerikos lietuvių tradicija gyva – apie mūsų parapijas spiečiasi ne tik mūsų religinis, bet ir mūsų socialinis gyvenimas. Ir yra tikras džiaugsmas, kada lietuvis savo parapijos patalpose jaučiasi kaip savo namuose.

MUZIKAS JONAS PAŽEMIS

Prieš eilę metų Lietuvoje, Kupiškio miestelyje, mažas berniukas su pavydu sekė vietos ugniagesių orkestrą. Ypatingai jam patiko pučiamieji instrumentai. Iš tikro, reikėjo didelės drąsos, kad, apie gaidas nieko neišmanęs 11 metų Jonukas Pažemis išdrįstų prašyti, kad ugniagesiai jį priimtų į savo orkestrą. Užsispyrimas, jaunystė ir nenumaldomas noras buvo tie pagrindiniai elementai kurie jauną berniuką, be išteklų ir protekcijų, nuvedė pagaliau į Kauno konservatorijos rūmus. Muz. Paulauskas jį priėmė į fagoto klasę, vos 12 metų suėjusį berniuką. Likimo sąlygoms susidėjus, Jonas Pažemis turėjo laimėti būti kurį laiką globojamu a.a. gen. Nagevičiaus, kuris jį rėmė finansiniai ir išrūpino stipendiją. Vėliau, laimėjęs konkursą, Jonas Pažemis

Jonas Pažemis

buvo priimtas į Kauno Valskybės Teatro orkestrą, kurio dalyviu buvo iki 1944 metų. Gyvenimo nublokštas į Vakarų Vokietiją, vėliau emigravęs į Kanadą, Jonas Pažemis liko ištikimas savo meilei muzikai ...

Šiandieną esame pratę matyti Joną Pažemį mikliai šokančios mūsų garsiosios Grandinėlės fone. Jis tapo tarsi rėmais paveikslui ... Jonas Pažemis groja visais pučiamaisiais instrumentais ir šiuo metu gilina žinias muzikos srityje School of Performing Arts, Western Reserve Universitete.

Jono Pažemio vadovaujamas orkestras šiuo metu susidaro iš šešių instrumentalistų. Jis pats muziką pritaiko Grandinėlės reikalavimams, daugiausia gaidas naudodamas iš Lietuvos. Vienas iš svarbiausių uždavinių yra muzikos suderinimas su dažnokai komplikuota choreografija.

Orkestras kas sekmadienį repetuoja drauge su Grandinėlės šokėjais, ir taip pat turi repeticijas atskirai, kad galėtų būti pasiruošę šokiams.

Tačiau tai nėra vienintelis Jono Pažemio veidas. Kas turėjo atidžiau sekti Clevelando lietuvių skautų veiklą, negalėjo nepastebėti Jono Pažemio aktyvaus dalyvavimo ir darbo su lietuvišku jaunimu. Prieš eilę metų tapęs oficialiu ryšininku tarp lietuvių ir amerikiečių skautų, jis eina ir pionierių instruktoriaus pareigas. Teko sužinoti, kad jis mėgsta pats vadovauti iškydoms, mokyti jaunuolius skautiškų ir pionieriškų darbų. Apie savo skautišką veiklą jis kalba šiltai ir sentimentaliai. Iš viso, Jonas Pažemis jaučiasi atiduodąs duoklę lietuviškam jaunimui, nes jaunystėje neturėjęs nei progos, nei laiko žaidimui. Jis bando rasti, kas interesuoja jaunimą, ir kreipti jaunuolių laisvalaikį pozityvia linkme.

Jonas Pažemis, prityręs namų dekoratorius, dirba garsioj Holzheimers firmoje. O jo laisvas laikas po darbo ir pareigų šeimai, priklauso lietuviškam jaunimui.

• E. JAKULIENĖ, gyv. Clevelande, dėkoja visiems bičiuliams ir ALT S-gos Clevelando Sk. Valdybai už jos lankymą ligoninėje ir namuose ir tartus paguodžiančius žodžius.

Žuvusiems dėl Lietuvos laisvės paminklas

Kar. Juozapavičiaus šaulių kuopos šaulės spalio 5 d. Nauj. parapijos patalpose suruošė lietuviškų rankdarbių ir gintaro dirbinių parodą. Prie eksponatų: E. Krygerienė, A. Smelstoriene ir J. Krygeris.

P A D Ė K A

Nuoširdžiai dėkoju Della Jakubs ir Sūnus laidotuvių namų direktoriams už jų gilų patriotizmą, rūpestingumą ir didelę auką perkelti Lietuvos Respublikos Prezidento a. a. ANTANO SMETONOS ir jo žmonos a. a. SOFIJOS SMETONIENĖS palaikus į Visų Sielų kapų mauzoliejų.

Dėkinga vykdytoja
V. Nagevičienė

Willoughby, 1975 m. spalio 7 d.

A. Smetonos palaikams perkelti stambesnieji mecena-tai: Vilties Dr-jos pirm. K. Pocius, davęs \$500, B. Smeto-nienė ir izd. B. Kasakaitis, įteikęs korporacijos \$1000 auką.
A. Plaušinaičio nuotr.

VISUOMENĖS ŽINIAI

A.A. Prezidento Antano Smetonos ir jo žmonos Sofijos Smetonienės palaikų perkėlimas, iš laikinų paskirų vietovių į pastovią, Visų Sielų kapinių Mauzoliejų, įvyko 1975 m. rugsėjo 20 d. Inicijatyvą ir pinigų telkimo ir visą perkėlimo rūpestį ėmėsi D.L.K. Birutės Dr-jos Clevelando skyrius.

Veronika Nagevičienė, dukters M. Valušienės ir sesers J. Tubelienės buvo teisiškai įgaliota telkti lėšas ir organizuoti perkėlimą abiejų palaikų į amžiną, ramią poilsio vietą.

Reikalingą \$1,500 sumą palaikams perkelti auکوjo K. Pocius ir Korp! Neo-Lithuania per savo suvažiavimą 1975 m. rugsėjo 14 d. Chicagoje, kurią per Birutę Smetonienę įteikė Veronikai Nagevičienei.

A.A. Sofijos Smetonienės, birutiečių Garbės Pirmininės palaikų perkėlimui lėšos buvo surinktos iš giminių, Clevelando organizacijų ir asmeniškų velionės draugų.

Aukojo: A.M. Valušiai, J. Tubelienė, D.L.K. Birutės Dr-jos Clevelando skyrius, LB Clevelando apylinkė, L.K.V.S. Ramovė Clevelando skyrius, P.O. Skardžiai, dr. D. ir R. Degesiai, A.J. Kubiliūnų šeima, Č.Šatkauskai, dr. V. Stankus, dr. H. Brazaitis, dr. A. Nasvytis, P. Karalius, J. Budrienė, J.A. Augustinavičiai, dr. K. Pautienis, I. Jonaitienė, I.

Plechavičienė, K. Žiedonis, A.O. Mikulskiai, Čiurlionio Ansamblis, Czerneckiai, M. Smelstorius.

Aukotojų sąrašas pateiktas ne pagal alfabetą ir ne pagal aukų dydį, bet pagal atsiųstą laiką.

Savo ir draugijos vardu nuoširdžiai dėkoju aukotojams už gilų šio svarbaus reikalo supratimą ir kooperavimą.

Dėkinga vykdytoja
Veronika Nagevičienė

• LIETUVIŲ KONSERVATORIŲ klubo susirinkime š.m. spalio 24 d. 8:30 v.v., University Heights Public Library, 2345 Lee Rd., Cleveland Hts., Bernard H. Drews skaitys paskaitą "The citizens's right to arms and its historical precedents".

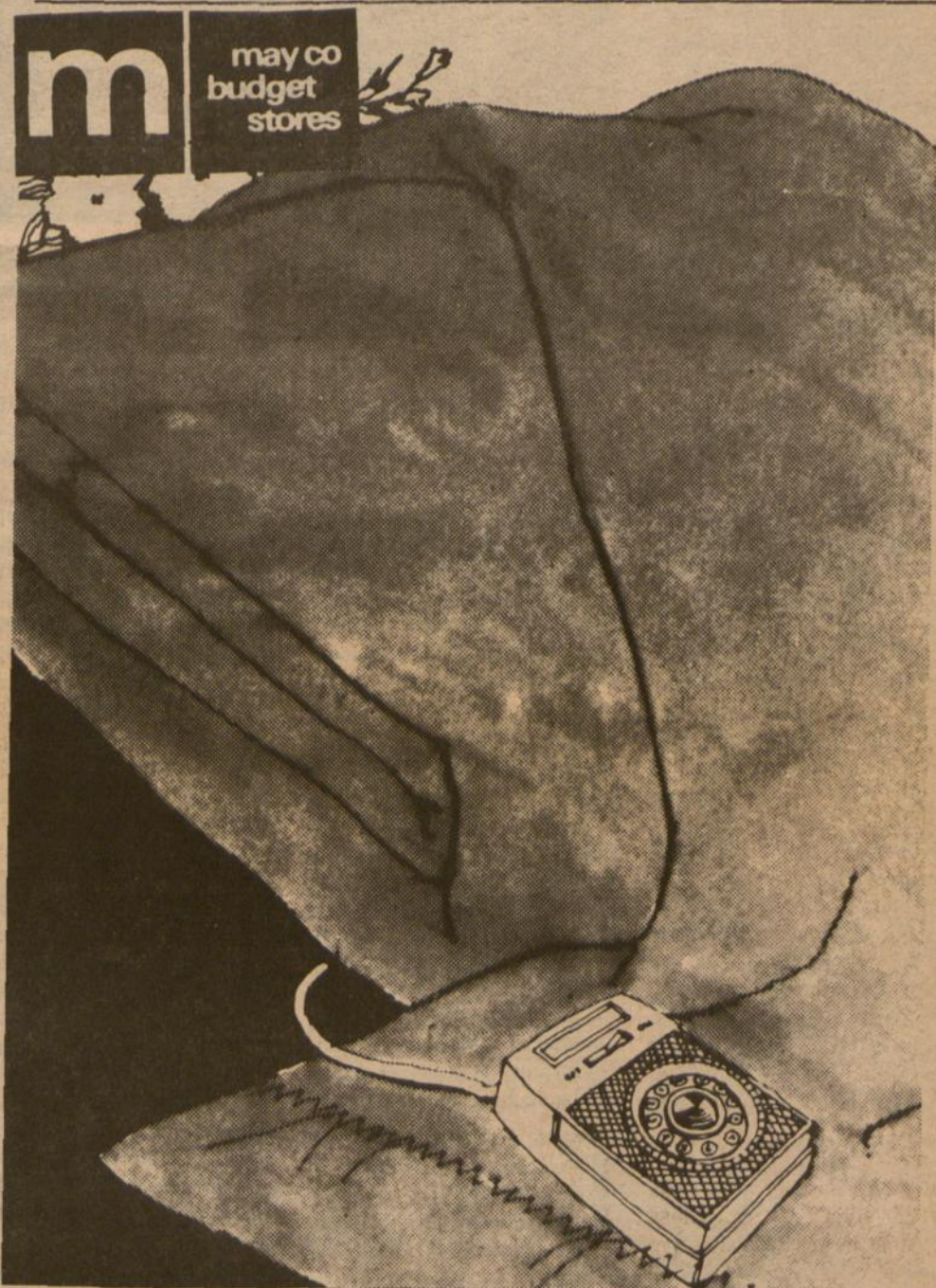
Visi maloniai kviečiami atsilankyti.

• V. Bacevičius, Dirvos ir daugelio laikraščių foto bendradarbis, aktyvus skautijos eilėse, pakeltas į vyr. skautininko laipsnį. Sveikiname ir linkime sėkmės.

House for sale

of East 185 St., bungalow, 2 bedrooms and bath down, aluminum siding, beautiful home. \$34,000

GEORGE KNAUS, Realty
819 E. 185th St.
481-9300

SUŠILKITE SU MŪSŲ

ACRI-LUX ELEKTRINE ANTKLODE

19.99

Twin-viengubos kontrolės

Full-viengubos kontrolės.....22.99

Full-dvigubos kontrolės.....26.99

Queen-dvigubos kontrolės.....29.99

Apsaugota nuo kandžių, ne elergiška sintetinė antklodė aukso, žalios, mėlynos ar pilkos spalvose su 100% nylonu užbaigimu. Mašina skalbiama ir džiovinama. Automatinė kontrolė su naktine šviesele. Pirmoji atranka su pirmos rūšies laidais, 2 metų garantija.

PIRKITE MIESTE ŠIANDIEN nuo 10 iki 6 v.v. SKYRIUOSE iki 9:30. SHEFFIELD iki 9. Mes duodame ir keičiame EAGLE STAMPS.

Paštu ar telefonu užsakymai priimami. Skambinkit bet kuriuo laiku 241-3070

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

TORONTO
VARPO CHORAS
ATVYKSTA
Į CLEVELANDĄ

Lietuvių Dienų proga š.m. 8-9 d.d. į Clevelandą atvyks didžiulis Kanados Lietuvių Varpo choras iš Toronto. Pilną jo koncertą girdėsime lapkričio 8 d. Dievo Motinos N.P. salėje. Lapkričio 9 d. choras žada giedoti bažnyčioje.

(pk)

• **WILLIAM J. JAKUBS**, sūnus gerai lietuviams pažįtamų William ir Helen Jakubs, baigė cum laude Cincinnati Institute of Mortuary Science ir dabar dirba su savo tėvu ir senele Della E. Jakubs (The Jakubs and Son Funeral Home 936 E. 185 St., Cleveland, O.).

Sveikiname su mokslo baigimu ir linkime šiame darbe taip pat gražiai lietuviams patarnauti, kaip jo tėvas ir senelė.

• **PIANISTAS JULIUS SMETONA, JR.** lapkričio 2 dieną 3:30 val. p.p. duos piano koncertą Fine Arts mokykloje, 38660 Mentor Ave., Willoughby, Ohio. Programoje Haydn, Schumann, Prokofieff, Čiurlionio ir Chopin kūriniai.

NEW YORK

Solisto M. RAZGAIČIO koncertas įvyks š.m. spalio mėn. 26 d. Apreiškimo Parapijos mokyklos salėje, 4 val. po piet.

Koncerte taip pat dalyvaus akordionistė Rūta Raudytė ir solistė Sandra Alesi. S. Alesi ir M. Razgaitis yra operos Gėgina, Brooklyne, dalyviai.

Koncerto pelną M. Razgaitis skiria Jaunimo Kongresui. Jis taip pat yra pasiūžęs vėliau surengti panašų koncertą, kurio pelnas bus skirtas Dirvos atsistatymui paremti.

Taip pat spalio 26 d. 2 val. p.p. vietinė evangelikų para-pija švenčia savo 30 metų su kaktį pamaldomis Congregation bažnyčioje ir po to minė-jimu bažnyčios salėje, 91 St. kampas 85 Rd., Woodhaven. Ta proga bus taip pat pami-nėta parapijietės dr. Marijos Kregždienės 75 metų sukaktis. Kadangi ji priklauso prie daugelio organizacijų, tai tam reikalui yra sudary-tas komitetas bent iš kelių organizacijų: Parapijos, Mažosios Lietuvos Bičiulių Dr-jos, T. Sandaros, L. Tarybos Moterų Klubo ir kt.

Parapijos vadovas kun. P. Dagys tikisi pagerėjęs iki to laiko grįžti iš ligoninės ir, kiek sveikata leis, dalyvauti tame įvykyje.

SEPTINTASIS CLEVELANDO ABITURIENTU BALIUS

1975 m. absolventai, kurie buvo pristatyti Clevelando lietuviškai visuomenei spalio 10 dieną. Pirmoje eilėje iš kairės: Rasa Petraitytė, Daleen Walsh, Raimundas Bankaitis, Jolanda Micevičiūtė, Diana Strimaitytė, Linas Jokubaitis, Julija Ignatavičiūtė, Nijolė Lenkauskaitė. Antroje eilėje: Šarūnas Laurinaitis, Iris Belzinskaitė, Algis Mainelis, Rūta Giedraitytė, Vida Ožinskaitė, Loreta Čipkutė, Paulius Urbonavičius. Trečioje eilėje: Edvardas Kripavičius, Daiva Marcinkevičiūtė, Jonas Rastenis, Edvardas Krygeris.

Tęsiant įsigalėjusią tradiciją, LB Ohio apygardos valdybos rūpesčiu sudarytas komitetas š.m. spalio 12 d. Lietuvių namuose pilnutinę salę svečių supažindino su gražiu būriu 1975 metų laidos absolventų. Sąrašuose buvo 28, bet baliuje dalyvavo apie 20 – gražus, puošnus ir patrauklus auksinės mūsų ianuomenės būrys.

Akį džiugino ir šventiškas nuotaikas kėlė dailiai P. Maželio ir komiteto paruoštos dekoracijos, salės papuošimas, skoningas ir rūpestingas stalų padengimas. Taip pat maloniai visus nuteikė balius ruošimo komiteto darni, gerai iki smulkmenų apgalvota ir drausmingai vykdoma eiga. Komiteto pirmininkė ir balius tvarkytoja Vilija Nasvytytė savo

pareigas atliko grakščiai, lengvai ir natūraliai be jokių tokių atvejais pasitaikančių nesklaidumų ar nervinimosi. Jos talkininkai – I. Šamatauskaitė, V. Lenkauskaitė, N. Mainelytė, L. Švarcaitė, A. Narbutaitis ir R. Belzinskaitė, prityrę jaunimo organizacijų veikloje, ir čia parodė gerą susiklausymą ir pareigingumą, kuris buvo pripažintas dviejų komitete dalyvavusių LB Ohio Apygardos narių – pirm. K. Žiedonio ir F. Eidimto.

Balius pradėtas trumpa V. Nasvytytės kalba, kun. L. Zarembos invokacija ir vakariene. Skanių, įvairių ir gausių patiekalų paruošė p. Mainelienė su būriu talkininkių. Abiturientus pristatė V. Lenkauskaitė. Visi jie tęsia mokslus aukštesiose mokyk-

lose savo pasirinktose srityse. Jiems įteikti puošnūs LB Ohio Apygardos valdybos pasveikinimai. Trumpą ir nuoširdų lietuvių-studentės credo absolventų vardu pasakė J. Ignatavičiūtė. Tėvų vardu kalbėjo M. Lenkauskienė. Kanklininkė trečiosios kartos lietuvių D. Walsh paskambino muz. A. Mikulskio poemą 'Ant ežerėlio rymojau'.

Po to pirm. K. Žiedonis įteikė stipendijas iškiliausiems šių metų absolventams. Jų atsiekimus apibūdino švietimo dalies vadovas mok. P. Karalius. Tos simboliškos \$100 stipendijos kas met teikiamos ypatingai pasižymėjusiems aukštesniųjų mokyklų absolventams, kurie mokėjo ir ryžtingai kėlė lietuvių tautinę kultūrą ir

Lietuvos likimines problemas savo mokyklose ar už jų sienų, kurie aktyviai pasireiškė lietuviškų jaunimo organizacijų veikloje. Šių metų stipendijas gavo: Julija Ignatavičiūtė, Rūta Giedraitytė, Nijolė Lenkauskaitė ir Linas Jokubaitis.

Linksmi nuteikė publiką Rūtos Giedraitytės 'pranašystės' apie kiekvieno absolvento ateitį.

Po to pradėtas pasilinksminimas. Grojant R. Strimaičio kapelai, jaunimas ir dar nepersenas senimas smagiai šoko, o kiti praleido keletą malonių valandų džiaugdamiesi jaunosios kartos laimėjimais, jų parodytu sugebėjimu be vyresniųjų talkos ir patarimų taip gražiai, darniai ir sėkmingai atlikti nelengvas pareigas.

Buvo išleistos puošnios programos su absolventų atvaizdais, su mecenatų ir vakaro rėmėjų sąrašais. Visuomenė ir ši kartą buvo dosni. Sąrašuose sukaičiau 11 organizacijų ir 15 šeimų bei pavienių asmenų.

Šia proga ir mes linkime absolventams sėkmės aukštojo mokslo kelyje. Taip pat tikime, kad jų ryšiai su lietuviiais ir jų veikla ir toliau liks tvirti ir pastovūs.

(pk)

• **MALONIAI KVIEČIAME** Clevelando visuomenę praleisti vakarą Pittsburgėje.

Spalio 25 d. 7:30 v.v. įvyks parengimas paremti III-čią PL Jaunimo Kongresą. Programoj dalyvaus Clevelando Mergaičių Studentių Ateitininkių choras 'Nerija'. Šokiams gros iš Clevelando Romo Strimaičio orkestras 'Muzika'.

Dėl papildomų informacijų ir bilietų Clevelande skambinkite Vidai Gaižutytei 481-0791.

FREE...SUPER GIFTS AT SUPERIOR SAVINGS!

RCA 17" Color TV
for Certificates of Deposit

Limited
offer while
supply
lasts.

- Deposit \$1,600, 4-year maturity and get the TV set now.
- Deposit \$2,500, 29 months maturity and get the TV set now.
- Deposit \$5,000, 14 months maturity and get the TV set now.

TELEVISIONS BASED ON DISCOUNT CERTIFICATES.
Penalty is imposed for early withdrawals.

Open a new account or add to your present
Savings Account and get 5¼% daily interest PLUS...

Corning Ware 9-inch Pie Plate
for a deposit of \$250 or more.

Irvinware's Gourmet
Susan for
a deposit
of \$500
or more.

Deposits must remain at least one year.

Corning Ware Petite
Fours Set for a deposit
of \$1,000 or more.

Open Saturdays
Closed Mondays

Also available are 7¼% C.D.'s for 6-year maturity in \$1,000 units.

Superior Savings AND LOAN ASSOCIATION

MAIN OFFICE
798 East 185th Street

SUPERIOR OFFICE
6712 Superior Avenue

EUCLID OFFICE
13515 Euclid Avenue

CEDAR OFFICE
14406 Cedar Road (near Green)

ESLIC
Equal Housing Lender

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

TAUTINĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS ELIZABETHE

Solistė Jūratė Vėblaitytė

ALTS-gos Elizabeth'o skyrius, vadovaujamas Vytauto Abraičio, š.m. spalio 4 d. išskilmingai paminėjo Tautos šventę - rugsėjo 8 d. Pagrindine kalbėtoja buvo jaunos kartos atstovė Regina Rūta Žymantatė, kurios paskaita tilpo ankstyvesniam Dirvos numeryje, virš pusantro šimto klausytojų entuziastingai plojimais priimta.

Antroji didelė staigmena buvo meninės dalies dar neseniai pradėjusi dainavimo karjerą solistė, bet jau gerai pasiruošusi, kuri puikiai atliko programą ne tik lietuviškų dainų, bet ir sunkias arijas iš operų. tai Jūratė Vėblaitytė-Litchfield, akompanuojant muz. S. Martorella.

Programai vadovavo skyriaus pirm. V. Abraitis. Po oficialios dalies įvyko vakarienė ir šokiai, kurių metu Stella Abraitienė ir J. Vėblaitis pravedė pelningą loteriją, o S. Lukoševičius, nenuilstamas Dirvos skelbimų rinkėjas ir rėmėjas, ir šio minėjimo metu surinko apie pusantro šimto dolerių aukų Dirvos atstatymui. Aplamai, visai iš vakaro gautas pelnas buvo skirtas Dirvos atstatymui paremti. Tai gražus pavyzdys ir kitiems skyriams. Dalyvavo ir Sajungos valdyba. Tai tradicija virtusi Elizabeth'o lietuvių susikaupimo, ryšių palaikymo bei kartu pasilinksminimo šventė..

• DR.VACLOVAS ČEKAS Vilties Draugijos vicepirmininkas, prieš savaitę ištiktas širdies smūgio, vis tebėra ligoninėje, kritiškoje padėtyje. Linkime jam greičiau pasveikti ir sustiprėti.

• STASYS BARZDUKAS, PLB garbės pirmininkas, jau antra savaitė guli Lake County ligoninėje dr. H. Brazaičio priežiūroje. Linkime greičiau pasveikti.

BOSTON

MINĖJO VALANČIŲ IR ČIURLIONIŲ

Rugsėjo 20 d., Tautos šventės minėjimo proga, LB Bostono apylinkės valdyba pagerbė du didžiai nusipelnčius mūsų tautos švietimui, literatūrai ir meno kultūrai vyrus: žemaičių vyskupą Motiejų Valančių ir muziką-dailininką Mikalojų K. Čiurlionį, prisimenant jų vie no mirties, kito gimimo šimt mečius.

Minėjimas prasidėjo šešta dieną 6 v.v. pamaldomis šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje. Čia, giedant parapijos chorui, kleb. kun. A. Baltrašiūnas atnašavo šv. Mišias ir pasakė pritaikintą pamokslą, dalyvaujant organizacijoms su vėliavomis.

Minėjimo akademiją atidarė apylinkės pirm. A. Matjoška Lietuvių Klubo auditorijoje. Trumpai supažindinęs gausią publiką su M. Valančiumi ir M.K. Čiurlioniu, kurių paveikslų montažas apipintas tautinėmis juostomis dominavo scenos centrą, pakvietė visus atsistoti susikaupimo minutei, o kun. A. Baltrašiūnas sukalbėjo maldą už Lietuvą.

Po maldos buvo pakviestas prof. kun. S. Yla, kuris vienos valandos laikotarpyje kondensuotai, naudodamas istorinių archyvų ištraukas, supažindino publiką su vysk. M. Valančiaus šakota veikla anuo tamsiausiu istoriniu laikotarpiu, kurį pergyveno lietuvių tauta. Vyskupo energingos administracijos dėka Lietuva ne tik tapo išgelbėta nuo surusavimo, bet buvo išmokyta skaityti ir rašyti gimtąją lietuvių kalbą ir, iš to laikmečio kilusi lietuviško kaimo inteligentija, parengė kelius tautiniam Lietuvos atgimimui.

PIANISTO

ANDRIAUS KUPREVIČIAUS

KONCERTAS LOS ANGELES MIESTE

Š.M. LAPKRIČIO 2 D., SEKMADIENĮ, 2 VAL. P.P.

WILSHIRE EBELL TEATRE, 743 LUCERNE BLVD.

Programoje Čiurlionio, Gaidelio, Budriūno, Chipino, Ravelio ir Ginasteros kūriniai.

Bilietų kainos: 10 dol. - rėmėjai - koncertas ir pobūvis, pobūvis.

5 dol. - tik koncertas,

3 dol. - tik koncertas pensininkams ir jaunimui.

Bilietai gaunami: J. Čekanauskienė - 677-6843,
B. Geštautas - 474-5261,
J. Petronis - 664-0791,
K. Vidžiūnienė - 805-259-7020,
V. Zelenienė - 349-5981.

AUKOS DIRVOS ATSTATYMOI

D.L.K. Birutės D-ja	25.00	A. Ambrazienė	10.00	A. Vaitėnas	10.00
Clevelando Skyrius		Cleveland. O.		Detroit, Mi.	
D. Bobelis	50.00	J. Budrienė	25.00	V.P. Janušonai	100.00
East Dundee. Ill.		Strongsville, O.		Dousman, Wisc.	
R.J. Tijūnas	10.00	D.L.K. Birutės Dr-ja	40.00	S. Baniulis	10.00
Chicago, Ill.		Clevelando Skyrius		Chicago, Ill.	
J.O. Cijunskai	25.00	S. Macys	10.00	H. Januzys	2.00
Cleveland, O.		Cleveland, O.		Morgan Hill, Ca.	
Dievo Apvaizdos Parapijos		G. Žukauskas	13.00	K. Kaspariūnas	25.00
Dievo Apvaizdos		Chicago, Ill.		Elizabeth, NJ	
Parapijos Komitetas	10.00	A. Pesys	10.00	S. Vaičius	7.00
Detroit, Mi.		Dearborn, Mi.		Chicago, Ill.	
R. Aušrotas	10.00	S. Čepas	10.00	S. Pladys	17.00
Cambrige, Mass.		Weston, Ont.		Cleveland, O.	
S. Jaseliūnas	15.00	P. Vaičaitis	10.00	P. Linkevičius	5.00
Toronto, Ont.		Largo, Fla.		Rochester, NY	
A. Vėbeliūnas	10.00	P. Gavėnas	1.00	E. Rašytinis	50.00
Richmond Hill, NY		Sao Paulo, Brazilija		Detroit, Mich.	
J. Strazdas	10.00	J. Kašuba	7.00	L. Jurskis	7.00
Oakville, Ont.		Painsville, Oh.		Delran, NJ	
J. Tamošiūnas	100.00	V.E. Kateles	50.00	A. Česna	25.00
Detroit, Mi.		Melrose Park, Ill.		Cleveland, O.	
R. Gulbinas	7.00	V. Čepukaitis	5.00	D. Mekišius	25.00
Arlington Hts., Ill.		Cleveland, Oh.		Long Beach, Ca.	
J. Kleinaitis	2.00	J. Kazėnas	25.00	S. Vilinskas	25.00
Germantown, Tenn.		Cleveland, Oh.		Windsor, Conn.	
J. Delvigs	2.00	S. Virpša	50.00	D. Surantas	5.00
Fairview Park, Oh.		Chicago, Ill.		Rockford, Ill.	
J. Adomaitis	25.00	M. Vitkus	20.00	V. Čepas	4.00
Ville Laselle, Que.		Miami Beach, Fla.		Elon College, NC	
Cream Ridge, NJ		B. Dirmantas	7.00	A.D. Ratkelis	7.00
J. Miškinis	6.00	Chicago, Ill.		Mission Viejo, Ca.	
Rochester, NY		Miami Amerikos Lietuvių		A. Baltrukonis	10.00
V. Varneckas	10.00	Piliečių Klubas	50.00	Fairview Park, Ill.	
Waterbury, Conn.		Miami, Fla.		V. Januškis	10.00
S. Greičienė	5.00	J. Baublys	5.00	Cleveland, O.	
Cleveland, O.		Detroit, Mi.		LB Apylinkė	25.00
E. Lembergas	7.00	LŠS Švyturio Kuopa	5.00	Elizabeth, NJ	
Los Angeles, Ca.		Detroit, Mi.		P. Adomaitis	10.00
A. Martus	30.00	S. Lungis	10.00	Chicago, Ill.	
Cleveland, O.		Detroit, Mi.		T. Tallat-Kelpša	7.00
G. Meiliūnienė	30.00	V. Atkočiūnas	10.00	Cream Ridge, NJ	
Brooklyn, NY		Detroit, Mi.		R. Bitėnas	10.00
J.Rimkūnas	20.00	A. Andriušis	5.00	Elizabeth, NJ	
E. Chicago, Ind.		Dorchester, Mass.		J. Jasaitis	10.00
R. Nemickas	20.00	W. Berger	25.00	Chicago, Ill.	
E. Chicago, Ind.		Columbus, O.		A. Budreckis	25.00
V. Aukštuolis	20.00	K. Cicėnas	10.00	Quincy, Mass.	
E. Chicago, Ind.		Chicago, Ill.		S. Balys	25.00
A. Juodvalkis	25.00	A. Stukas	50.00	Grand Rapids, Mi.	
E. Chicago, Ind.		Elizabeth, NJ		J. Žvirblis	50.00
J. Neverauskas	20.00	J. Raškauskas	7.00	Grand Rapids, Mi.	
E. Chicago, Ind.		Baltimore, Md.		P. Stakauskas	5.00
P. Pajojus	15.00	P. Skardis	10.00	Hot Springs, Ark.	
Detroit, Mi.		Cleveland, O.		P. Sims	10.00
ALTS-gos skyrius	50.00	S.J. Užupis	10.00	Chicago, Ill.	
Philadelphia, Pa.		Chicago, Ill.		A.V. Maurutis	25.00
V. Girnius	100.00	V. Dzigas	12.00	Cleveland, O.	
Chicago, Ill.		Omaha, Neb.		V. Gavelis	25.00
P. Šlitteris	2.00	A. Stephens	10.00	East St. Lous, Ill.	
Waukegan, Ill.		Chicago, Ill.		V. Bitėnas	10.00
				Scotch Plains, NJ	
				J. Šišas	50.00
				Union, NJ	